

Déli Hírlap

Redactia și administrația:
TIMIȘOARA, I. Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. in Reg. publ. per. 934/1938
Trib. Timisoara
Redactor resp. D. r. VARNAY ELEMÉR

Csehország és Ruszinszko mint önálló állam megszűnt

A német birodalom beolvasztja saját területébe Morvaországot és a cseh ösztársaságot, amelyek ezentul mint tartományok szerepelnek. Magyar csapatok szállják meg Kárpátalját. Szlovákia kéri elismerését a hatalmaktól

Húsz évvel megalakulása után megszűnt a csehszlovák köztársaság. Amit Massaryk és Benes propagandája a világháború befejezése után létrehozott, nem tudott helytállani a realitásokkal szemben és újra alkotóelemeire bomlott. Csehországot már megszállották a német birodalmi csapatok, Ruszinszkóban a magyar és lengyel hadiegységek nyomulnak előre, a Tótföldön pedig egyelőre a Hlinka-gárda gondoskodik a rend fenntartásáról. Amikor e sorokat írjuk, a helyzet szinte pillantról-pillanatra változik és nem lehet tudni, hogy mit hoz a legközelebbi jövő. Berlin és Budapest között élénk diplomáciai tárgyalások folynak és ami most magyar részről történik, a német kormány hozzájárulásával megy végbe. Csehország sorsa megpecsételődőtt, amire következtetni szabad Hitler tegnapi felhívásának abból a mondatából, hogy Csehország valamikor ezer esztendőn keresztül a német birodalomnak volt része. A huszti ruszsin kormány jegyzékére, mely ezt a soha önálló életet nem élt országrészt német protektorátus alá kívánja helyezni, Berlin, egyelőre legalább, nem is válaszolt. Ebben az esetben a hallgatás is válasznak minősül, ami azt jelentheti, hogy Németország nem kíván beavatkozni Ruszinszko további sorsának intézésébe. Ebben az esetben feléled a nép örendelkezési jogának érvényesítése, vagyis önmege dönt, hová akar tartozni, mert hogy egymagában nem állhat meg és nem életképes, az kétségtelen. A kérdés Romániát is közvetlenül érdekli, mert Ruszinszkóban, a mai határ mentén, nagyobb számban élnek románok is. A csehszlovák köztársaság nagy széthullásában a legbizonytalanabbnak látszik a Tótföld jövője. A kis köztársaság proklamálta önállóságát, de milyen lesz elhelyezkedése a szomszédok között, ma még Ti-soók sem tudják. Megmarad és megmaradhat-e egyedülállóságában, Németországnak lesz-e egyik tartománya autonómiával, vagy más csatlakozási lehetőséget is mérlegel, a jövő titka. Március idusa újra történelmi dátumot jelent, halálát egy betegségben fogant köztársaságnak és ezzel talán felszabadulását olyan némmillióknak, akik a szabadságot remélték, de reményeikben keservesen csalódtak. Kívánatos lenne, hogy ezzel a mostani megoldással végre elintéződjék Középeurópa zaklatott sorsa és a béke vegye át uralmát országok és a népek lelke fölött.

A történelem vihara elsodorta az önálló cseh államot

A Csehországban történt események szinte drámai gyorsasággal peregtek le. Minden óra új szenzációkat hozott és lehetetlen ezeket kronologikus sorrendben megörökíteni. Ezért a ked-

den éjjel és szerdán hajnalban, valamint a szerdai napon történt eseményekről szóló távirati jelentéseket adjuk. Ezek a röviden megfogalmazott táviratok ma mindennél többet mondanak.

Hacha elnök Hitlernél

Berlinből hivatalosan jelentik: Hacha, a Csehszlovák köztársaság elnöke az éjszakai órákban megtartott tanácskozáson arra kérte Hitler kancellárt, hogy Németországot vegye protektorátus alá Csehországot. Hitler vezér és kancellár a tanácskozáson, amelyen német részről Göring tábornagy, Ribbentrop külügyminiszter és Meisner államtitkár vettek részt, kijelentette, hogy a kérelemnek hajlandó eleget tenni és védnökségét kiterjeszti Csehország fölé is, amely ezer éven át a német birodalom területéhez tartozott. A hivatalos jelentés közli, hogy a német csapatok haladéktalanul átlépik a cseh és morva határt és a rend helyreállítása céljából bevonulnak Csehországba.

A német csapatok és SS osztagok kedden este egyidejűleg több helyen átlépték a német határt. A német csapatok és rohamosztagosok harcokosik kíséretében este 8 órakor vonultak be Merisch-Osttrauba és a Német Ház előtt álltak meg. Pillanatok alatt óriási tömeg gyűlt össze és lelkesen ünnepelte a német csapatokat. A wtkovízi híres vasműveket kedden este 7 és 8 óra között szintén német csapatok szállták meg.

Súlyos események Prágában

Prágából jelentik: Prága és Csehország lakossága szerdán délelőtt rádió útján tudta meg, hogy Hacha köztársasági elnök a cseh nép sorsát a német birodalom vezérének kezébe helyezte. A rádióállomások több ízben intéztek felszólítást a lakossághoz, hogy tartsa meg a rendet és gyermekeiket szokás szerint küldje az iskolába.

Prága lakossága megőrizte nyugalma és csak helyenkint látható csoportosulás.

A cseh csapatok és a rendőrség Hacha köztársasági elnöknek Sirovi hadügyminiszterhez

intézett telefonüzenete folytán laktanyáiban tartózkodik és parancsot kapott, hogy ellenállást ne fejtsen ki, nehogy incidensek keletkezzenek.

Berlinből jelentik: A mai lapok jelentik Prágából: Tegnap este véres események játszódottak le, amelyeknek beláthatatlan következményei lehetnek. A felzúgott tömeg sorozatos támadásokat intézett a prágai németek ellen. Sok németet úgy agyba-főbe vertek, hogy súlyos sebesülésekkel kórházba kellett szállítani őket. A német diákokon épületet

a kommunisták megrohamozták és a berendezést összerombolták.

A Vencel-téren és más utcákon valóságos hajtvadászatot rendeztek a németek ellen. Este 8-ig husz súlyos sebesültet szállítottak a német sebészeti klinikára. A könnyebben sebesültek száma meghaladja a százat.

HIVATALOS JELENTÉS A NÉMET-CSEH EGYZEMÉNYRŐL

Az a történelmi fontosságú egyezmény, amely a cseh és a német államférfiak Berlinben aláírtak, így szól:

Hitler vezérkancellár ma Ribbentrop külügyminiszter társaságában fogadta Hacha köztársasági elnököt és Chwalkovszky külügyminisztert. A fogadás a csehszlovák államférfiak kívánságára történt. A megbeszélésen teljes nyíltsággal megvitatgálták az utóbbi hetek eseményei következtében az eddigi csehszlovák területen támadt komoly helyzetet. Mindkét részről egybehangzóan annak a meggyőződésüknek adtak kifejezést, hogy minden eszközzel biztosítani kell a nyugalmat, a rendet és a békét Európa e részében.

Hacha köztársasági elnök kijelentette, hogy a helyzet tökéletes és végleges rendezése érdekében a cseh népet bizalomteljesen a német birodalom védelme alá helyezik. A vezér ezt a nyilatkozatot elfogadta és annak az elhatározásának adott kifejezést, hogy a csehszlovák népet a német birodalom védelme alá veszi és biztosítja számára a népi autonómia fejlődését.

Berlin, 1939. március 15.

HITLER HACHA
RIBBENTROP CHWALKOVSZKY
HITLER KANCELLÁR KIALTVANYA
A NÉMET NÉPHEZ

Hitler kancellár a német csapatoknak Csehszlovákiába és Morvaországba való bevonulása alkalmával napiparancsot intézett a német haderőhöz Csehszlovákia a feloszlás állapotában van, Csehszlovákiában és Morvaországban óriási terror nyilvánul meg a német néptársak ellen, — hangzik a kiáltvány. — Ezért

Március 15-től kezdve a német haderő és német hadsereg osztráki bevonulnak Csehszlovákiának erre a területére,

hogy a lakosságnak védelmet nyújtsanak. A napiparancs elvárja, hogy senki sem akadályozza a német csapatok bevonulását, mert ellenkező esetben megfélemlítő módon letörök az ellenállást.

A prágai kormány közölte a német kormánnyal, hogy a csehszlovák haderőt utasította mindennemű ellenállás beszüntetésére.

Hitler kancellár szerdán reggel a német néphez kiáltványt intézett, amely többek között a következőket tartalmazza:

— Németország csak néhány hónappal ezelőtt volt kénytelen védelmében venni a zárt területi egységben élő néptársait az elvakult csehszlovákiai terrorttal szemben és az elmúlt hetekben fokozódó mértékben, hasonló jelenségek mutatkoztak. Ezeknél döntő következményekre kellett vezetnie oly területen, ahol sok nemzetiség él egymás mellett. A népcsoportok élte és szabadsága ellen támadó reakció miatt egyes népcsoportok elszakadtak Prágától Csehszlovákia ezzel megszűnt létezni. Vasárnap órák sok helyen olyan vad kilengések folytak, amelyekkel

ismét igen sok német esett áldozatul. Óráról-órára nőtt az üldözöttek és a nyomorral sújtottak száma. A német menekültek ismét előzölötték a német birodalmat. Ezek az állapotok tovább fenn nem tarthatók.

A kancellár felhívásának további részben utal arra, hogy Csehszlovákia több, mint 1000 éven át a német birodalomhoz tartozott, majd így folytatja a kiáltványt:

Csehországot és Morvaországot Németország bekebelezte a birodalomba

Berlinből jelenti a Rador: Jólértesült helyről nyert információ szerint a két cseh állam: Csehország és Morvaország politikai, katonai, gazdasági és adminisztratív szempontból a német birodalomhoz csatolódik. A később megállapítandó módokat szerint nem lehet szó független cseh államról, miután az megszűnt létezni. Valószínűnek látszik, hogy a cseh megyék és községek bizonyos helyi autonómiát kaphatnak, amely természetesen adminisztratív jellegű és a csehek megtarthatják a kisebb adminisztratív tisztségeket is. A horogkeresztes német zászló lesz ezeknek a vidékeknek a nemzeti zászlaja. Éppen úgy, mint a többi német körzeteké. Az új német alattvalók, éppen úgy, mint az elmúlt év októberében bekebelezett 850 ezer cseh, katonai szolgálattételre kötelesek. Természetes, hogy ezeknek a részeknek a diplomáciai képviselője a külfölddel szemben a németek kezébe megy át. Ha a csehszlovák köztársasági elnök — német hivatalos körök szerint — nem tekintendő többé államfőnek, hanem csak Morvaország és Csehország képviselőjének, a régi ügyek likvidálására. Az ezen vidéken élő zsidókat — mint azt ugyancsak tudni véljük — hasonlóképpen fogják kezelni, mint Németországban. A német megszállás korrekció lesz, de a német csapatok a legszigorúbban letörlik a legcsekélyebb ellenállást is.

Szlovákiát illetően német hivatalos körök véleménye szerint, azt független államnak tekintik, ahol Németországot egy diplomáciai megbízott fogja képviselni. A számítások szerint Szlovákiában 41 százalékos német él s ezeknek a helyzetét is szabályozni kívánja. Végül Berlinben misem tudnak arról, hogy Volosin kárpátországi miniszterelnök segítségét kért volna Németországtól. Azt is kijelentették, hogy az ukrán probléma már nem érdekli Németországot, hanem Magyarországot, amely ezzel az országrészrel megvezetésre kell jusson. Németországot ugyanis ez az országrész csak addig érdekelte, amíg a bécsi döntőbíróóság határozatai érvényben voltak, ez azonban — mint hivatalos helyen közlik — már csak történelmi dokumentum és Magyarországnak szabad keze van ebben a kérdésben.

Német katonai osztagok Prágában

A német csapatok kis osztagokban érkeztek meg szerdán reggel Prágába. A repülőgépek, a melyeket vártak, nem tudtak a vihar következtében leszállni a Ruzin repülőtéren. Dél előtt fél 10 órákor jelezték az első német csapatok érkezését és pedig két kerékpáros századot 10 teherautó rendőr követett, akiket motorkerékpárosok vettek körül. Dél előtt 10 órákor megszűnt úgy a gépkocsi, mint a villamos forgalom és a rendőrök a cseh rendőrök tartották fenn, fél 11 órákor pedig a prágai rádióleadót vették át a németek.

Az első előadás, amely ezután következett, a „Deutschland, Deutschland über alles“-el és a „Horst Wessel“-el kezdődött.

Tekintettel arra, hogy a német csapatok bevonulásával kapcsolatosan nem volt idő a fogadtatás megrendezésére, Heppner német tábornokot szerdán reggel a prágai városi tanácsban levő németek vezetője, Pritzner tanár fogadta, valamint a városi tanács elnöke, Klapka dr. Heppner tábornok kijelentette, hogy még a mai napon közböni fogja rendelkezéseit.

Prága utcáinak látkepe szerdán, a hajnali órákban, már teljesen megváltozott. Egyes há-

— Elhatároztam, hogy a mai napon parancsot adok a német csapatoknak a bevonulásra Csehszlovákiába és Morvaországba. A német csapatok le fogják fegyverezni a terrorista bandákat és az őket támogató fegyveres katonaságot.

A kiáltvány végül biztosítja a csehszlovák területen élő valamennyi népcsoport, tehát úgy a német, mint a csehszlovák nemzet teljes egyenlőségét.

4. A független Szlovákia kikiáltása megszüntette a csehszlovák államot;

5. Ennek következtében a kárpátja-ukrán probléma megoldása sürgőssé vált;

6. Kárpátja-Ukrajna lakosságának nyomó része a Magyarországhoz való csatlakozást követeli és Magyarország mindig híve volt a népek önrendelkezésének jogának.

KÁRPÁTALJAN BIZONYTALANNA VÁLT A HELYZET

Kárpátalján teljesen válságossá és bizonytalanra vált a helyzet. Az ott állomásozó cseh katonaság és az ottani szics szervezetek osztályai között véres összeütközésekre került sor. Volosin miniszterelnök

távíratban kérte a prágai kormánytól Prahát a tábornok azonnali visszarendelését, azonban választ még nem kapott. A miniszterelnök Sztavek tábornokot bízta meg a szics szervezetek tagjainak felfegyverzésével és a hadregbe való besorozásával. A szics szervezet egyik kaszárnyájánál és a Korona szálló előtt lefolyt összetűzés során a szervezet 40 tagja elesett és igen sokan megsebesültek.

A volt csehszlovák hadsereg osztagai megkezdtek visszavonulásukat és eközben súlyos bántalmazzák és kifosztják a lakosságot. Dolnák közsg egész marhaállományát elhajtották és a közsg közelében levő vasuti hidat megkérték felrobbantani, de csak kisebb károkokoztak.

Irhocnál a lakosság és a katonaság között véres összeütközésre került a sor, amelynek kimenetele még ismeretlen.

Revai dr., az új ruszin kormány külügyminisztere, külön repülőgépen Husztra utazott. A lítólag fantasztikus politikai akcióit akar kordeni.

A MAGYAR KORMÁNY ERELYES LÉPÉSE

A Rador távirati iroda közli a Reuter irad jelentését, amely szerint mértékadó helyen állítják, hogy

megtörténtek az előkészületek a magyar és lengyel csapatok találkozására. Szerdán dél előtt a lengyel és a magyar csapatok a lenygyel-ruszin határon, Siankinál, Lovocsonánál, Uzsoknál és Skrotasknál fognak találkozni.

A magyar kormány 12 órában megzabta ultimátumára a cseh kormány a kárpátaljai kormány kérésére

tegnap éjjel 11 órákor jegyzésben válaszolt. A jegyzék bár udvarias hangú és megígéri, hogy a magyar alattvalók, valamint a magyar nemzetiséghez tartozó ruszinszlovák személyi és vagyoni biztonságáról gondoskodik, nem fogadja el a magyar kormány leglenygyesebb pontját.

Közli ugyan, hogy a csehszlovák csapatok megkezdik Ruszinszko kiürítését, de másrészt megtagadja a magyar nemzetiségű lakosságnak a jogát, hogy önvédelemre fegyveres alakulatokat szervezzen. Ezért és miután — mint Budapestről jelentik — a legutóbbi órákban is súlyos aggodalmakat keltő jelentések érkeztek a magyar határvidékekről és a kárpátaljai magyar lakosság sorsáról, a magyar kormánynak meg kell ápitania, hogy az ugynevezett ruszin kormány nem tud megfelelni kötelezettségeinek, ezért a magyar kormány

érdekeinek sürgős védelméről maga fog legerélyesebben gondoskodni.

Ungvár ellen az esti órákban ismét súlyos támadást követtek el a szics gárda alakulatai, amelyek soraiban cseh egyenruhás személyek is voltak. A támadást a magyar csapatok visszaverték. Ezzel kapcsolatban — mint Budapestből jelentik — megállapítást nyert, hogy a város körül napok óta mozgolódás folyt, amiből nyilvánvaló, hogy

a tulajdonon rendszeres és tervszerű támadást készítettek elő.

A magyar határbiztosító csapatok és a helyőrség felkészülten várta a támadás megkezdését és a támadókat a határon túl is üldözték. Erves helyeken a határt átlépte, a cseh terroristákat szétzörták. A megtisztítás egyes helyeken még az éjjeli órákban is folyt.

Volosin 3 tagú küldöttséget küldött Budapestre

Budanestről jelentik: Csáky István gróf magyar külügyminiszter határozott hangú kijelentést intézett Volosin kárpátaljai miniszterelnökhöz, hogy a további vérontások elkerülése végett az általa eddig gyakorolt hatalmat adja át a bevonuló magyar hadsereg parancsnokságának. Erre a felszólításra a magyar külügyminisztérium szerda este nyolc óráig várta a választ.

Csáky gróf külügyminiszter Volosin miniszterelnökhöz intézett táviratára Volosin azonnal választ és a magyar kormány tudomására hozta, hogy háromtagú küldöttséget indított Budapestre és kérte a magyar hadműveletek beállítását.

Csáky külügyminiszter közölte, hogy a küldöttséget a közismert magyar vendégcserevel várja, azonban a hadműveletek felfüggesztése, miután azok megindultak, technikai okokból lehetetlen és kifejezi reményét, hogy Volosin miniszterelnök úgy is, mint egyházi férfi, nem dent el fog követni a felesleges vérontás megakadályozására.

A magyar honvédség megszállotta Kárpátja-Ukrajnát

Egyidejűleg a Csehországban történetekkel, Ruszinszkoiban is világtörténelmi események játszódnak le. A jelenlegi helyzet megítéléséből az következtethető, hogy Ruszinszko, amely eddig a cseh köztársasághoz tartozott, a köztársaság megszűntetésével mint országrész szintén megszűnt és a magyar kormány uralma alá került. Az itteni eseményeket az alábbi távirati jelentések adják:

MEGSZÜNT A KAPCSOLAT PRÁGA ÉS RUSZINSZKÓ KÖZÖTT

A Rador jelenti: A német távirati iroda közli: A Rador mértékadó körökben azt állítja, hogy Szlovákia függetlenségének kikiáltása következtében az ukrán kérdés azonnali megoldást kíván. Kárpátja-Ukrajna Magyarország biztonságának kulcsát jelenti és a ruszinszkoí erők is feltétlenül szükségesek vizrajzi szempontból. Az Erdős-kárpátok 10 millió magyar életét biztosítják és Magyarország meg fogja szerezni magának ezt a biztonságot.

Ugyancsak a Rador közli a következő prágai hivatalos jelentést: Miután Prága és Ruszinszko között az alkotmányos kapcsolat megszűnt, Prága nem érzi kötelezve magát, hogy ennek az országnak a határait védelmezze.

zakra kitűzték a horogkeresztes lobogót. A cseh lakosság megőrizte nyugalomát, a német lakosság pedig a város központjában gyülekezett. A külvárosokban lakó németek örömmel üdvözlik a bevonuló németeket.

Szerdán délelőtt 9.15 órákor a német birodalmi hadsereg előrsői megérkeztek a prágai várba. A Hradzsin előtt német páncélos kocsik állnak.

A Stefani-ügynökség jelenti: A német birodalmi csapatok szerdán, a déli órákig megszállották Brnót, Olmützt és Pilsent.

A Havas-ügynökség Csehszlovákia német csapatok által való megszállásának részleteiről a következőket jelentik:

A megszállás kedd éjjel kezdődött meg és a hajnali órákban a városokban lévő központok már a motorizált német csapatok birtokába kerültek. A cseh csapatok parancsot kaptak, hogy a német hadvezetőség által kijelölt pontokon gyülekezzenek, ahol le fogják fegyverezni őket.

Az összes tiszték és altisztek máról kezdve csak polgári ruhában mutatkozhatnak az utcákon.

AMAGYAR HADSEREG ELŐNYOMULÁSA RUSZINSZKÓBAN

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A magyar honvédség vezérkari főnöksége jelenti: Az előnyomuló magyar csapatok parancsnoksága jelenti, hogy a Prchala tábornok szerdán délelőtt hadikövetekeket küldött a magyar haderő dandár parancsnokságához és ebben a cseh hadvezérek Kárpát-Oroszországra való kivonulására 5 napi haladékot kért.

A magyar dandár parancsnoka azonnali fegyverletételt követelt.

Tárgyalások folyamában vannak.

A hivatalos helyen ma az alábbi jelentést adták: Azoknak a oroszatos határcsapatoknak megteremtésük, amelyek tegnap folytak le a magyar-rus határ mentén a magyar honvédség csapatai rom körzetben lépték át a határt kedden este és szerda éjszakai órákban. A jelentés felelősi a fűtőcsapák és verbőci támadást, amelynek az lett a következménye, hogy a támadókat visszaverve

a honvédség Nagyszőlős irányában nyomul előre.

munkácsi körzetben a munkácsi helyőrség parancsnoka a város biztonságának érdekében továbblytatta csapatainak előnyomulását és Szolva irányába előrehaladva birtokába vette az út mentén melkő katonailag legfontosabb magaslatokat. A zsebes község lakossága lelkesedéssel és örömmel fogadta a magyar katonaságot. Az ungvári körtben a keddi határsértések után

a honvédség csapatai ugyancsak átlépték a határt

az ellenség üldözése közben szerda reggel nyolc óráig birtokukba vették a város biztonságát szolgáló magaslatokat és több kilométer mélységben nyomultak be Ruszinszkó területére.

A magyar legfelsőbb honvédelmi tanács gróf Teleki Pál miniszterelnök elnöklésével ülést tartott.

A lengyel külügyminisztérium jelentést adott ki, amely szerint a lengyel kormány tekintettel a ruszinszkói feszült helyzetre,

a ruszin határon megerősítette határőrségét.

Egy másik kommuniké cáfolja a Stefani-ügyről közölt hírt, amely szerint lengyel katonaság átlépte a határt.

SZÁZ KÖZSEGET SZÁLLITAK MEG A HONVÉDEK

Budapestről jelentik este 11 órakor: A magyar királyi honvédség vezérkari főnöke március

Szlovákia határai megvédésére öt korosztályt mozgósított

Szlovákia, amely végleg és örökre elszakadt Csehországtól, megkezdte önálló állami életét. Ebben az új európai közárságban szintén történelmi vihar szüldött és még mindig nem lehet tisztán látni, hogy mi történt. A legutóbbi 24 óra telefon és távirati hírei Szlovákiából ezeket közlik.

SZLOLVÁKIA BÉKÉBEN AKAR ÉLNI MINDEN ORSZÁGGAL

Pozsonyból jelentik: Durcsánszky Szlovákia új külügyminisztere a Havas ügynökségnek adott első nyilatkozatában kijelentette, hogy a szlovákok nem óhajtanak ideológiai politikát folytatni, mert kis nemzet, ma egy politikát nem csinálhat. Feladatunk, hogy Szlovákia függetlenségét megvédjük és saját érdekeinkért a legjobban dolgozzunk.

Valamennyi szomszéd állammal megértésben akarunk élni.

Ezek közül a legfontosabb Németország és vele a barátságosabb kapcsolatot igyekszünk fenntartani. Ugyanezek a törekvéseink Olaszország felé is. Franciaországgal és Angliával való kapcsolataink ugyancsak barátságosak lesznek

Magyarországgal is jó kapcsolatokat akarunk létesíteni,

amelyek a közös határ kölcsönös tiszteletén nyugodnak majd. Kijelentette, hogy Szlovákia még nem döntött, hogy csatlakozik-e a kommunista ellenes egyezményhez és Szlovákia lehetőleg távol maradjon a szövetségi rendszerektől.

Durcsánszky, a szlovák kormány külügyminisztere, jegyzéket intézett valamennyi kormányhoz. A jegyzékben tudomására hozza az önálló szlovák kormány megalakítását, továbbá azt, hogy Tisot bízták meg az állami kormányokat. A jegyzékben kéri a külföldi kormányokat, hogy ismerjék el Szlovákia önállóságát és közzéadják az elismerést a szlovák kormánnyal.

A SZLOLVÁKIAI MAGYARSÁG NYUGODTAN VÁRJÁ AZ ESEMÉNYEKET

Esztérházy János gróf a szlovákiai egyesült magyar párt elnöke Szlovákia önállóságának kikiál-

Megérkeztek tavaszi

f é r f i s z ö v e t

újdonságaink

„ELECTA“,

Scherg, stb. exkluzív minőségek és minták
olcsón kerülnek eladásra

DORNHELM JENŐ

I. Bulev. I. G. Duca 3.

15-én, este 20 órakor az alábbi hivatalos jelentést adta ki:

A Ruszinszkóban elhelyezett cseh erők parancsnokságával a tárgyalások folyamában vannak. A magyar királyi honvédség csapatai nehéz időjárási és közlekedési viszonyok között folytatják előnyomulásukat. Március 15-én este 20 óráig a honvédség csapatai elérték a Tisza völgyében Beréce, a Borsava völgyében Cserhalom, a Latorca völgyében Szolva, az Ung völgyében Okemence általános vonalát. A mai napon

több, mint száz község jutott a honvédség birtokába.

köztük Nagyszőlős és Királyháza. A lakosság mindenütt lelkesedéssel fogadta a magyar csapatokat.

Az Erdős Kárpátok területének a magyar honvédség csapatai részéről történt megszállása komoly ellenállás nélkül megy végbe. A Prchala tábornok által követelt kiürítési tárgyalások folyamában vannak. A csapatok előnyomulása azonban a tárgyalásokra való tekintettel nélkül tovább tart, mert, mint ismeretes, a magyar honvédség vezérkari főnöke az azonnali fegyverletételt álláspontjára helyezkedett és a tárgyalások eredménye semmiesetre sem befolyásolhatja a magyar honvédség térfoglalását. Rendkívül megnehezíti a csapatok előhaladását az utak nagyrészének járhatatlan állapota.

tásával kapcsolatosan nyilatkozatot tett. A Szlovákiában élő magyarság a legnagyobb örömmel vette tudomásul Szlovákia önállóságának kikiáltását. Miként a múltban, most is szükségesnek tartom — mondotta — leszögezni, hogy mi magyarok munkára jelentkezünk, mert tudjuk, hogy ma minden konstruktíven gondolkodó és őszinte jóakarató munkatársra szükség lesz. A magyarságot a leghatározottabban arra utasítom, hogy mindenütt jelentkezzen munkára a szlovákoknál és a legteljesebb nyugalommal várják az elkövetkező napok eseményeit.

A SZLOLVÁK HONVÉDELMI MINISZTER FELHÍVÁSA A HADSEREGHEZ.

Pozsonyból jelentik: Csatlós alezredes, a szlovák kormány honvédelmi minisztere a rádió útján felhívást intézett a hadsereghez: — Az új kormány kikiáltása mélyen érinti az eddigi katonai rendet. A katonaságnak a jövőben nem szabad politizálni és nem szabad bírálat tárgyává tenni a viszonyokat.

A miniszter elrendelte, hogy a szlovák határon Morvaország felé nem szabad katonai

Anglia és Franciaország állásfoglalása

Égész Európa feszült érdeklődéssel figyel London és Páris felé, mert mindenkit érdekel, hogy milyen vélemény alakul ki a két demokráta állam fővárosában a legutóbbi napok eseményeivel szemben. Több külföldi állam állásfoglalását csoportosítva itt közöljük:

ANGLIA ERKÖLCSI KEZESSÉGE MEGSZÜNT

Londonból jelentik: A Reuter-ügynökség szerint az angol kormány lépéseket tett Berlinben, a német csapatoknak Csehszlovákiába való bevonulása ügyében. Nem lehet tudni, vajjon

szállítványokat átengedni és semmiféle katonai anyagot nem szabad Morvaországba szállítani. Csupán a cseh csendőrök mehetnek át a határon. A cseh katonák és tisztek egyelőre továbbra is szolgálatban maradnak, de nem szabad beleavatkozniuk szlovákia belső rendjébe.

A szlovák katonákat elválasztják a csehek-től és újból le kell tenniük az esküt.

Közben előkészítik a csehek eltávozását. Azok a cseh katonák és tisztek, akik szlovákiában akarnak maradni, akik megértik egymást a szlovákokkal és alkalmazkodnak az új viszonyokhoz, továbbra is Szlovákiában maradhatnak.

TISO ÖT KOROSZTÁLYT MOZGÓSÍTOTT

A prágai rádióállomás egyik adásában a következőket közölte: Szlovákia új utra lépett és érett megfontolás után az önállóság mellett döntött. Husz éven át a csehekkel együtt dolgoztak a szlovákok, most azonban az eddigi államjogi kötelek megszaktadtak.

A két testvérnép eme bucsujánál bizvást mondhatjuk, hogy a cseh nép a szlovákokkal szemben nem érez gyűlöletet és ellenségeskedést. Szívből kívánjuk a szlovák népnek, hogy jövő önálló léte kedvező és sikeres legyen. A cseh állam egész sor olyan feladatok elé került, amely lényegesen különbözik az eddigi feladatoktól. A szlovákokkal való együttélést barátságos emlékként fogjuk megőrizni.

A Havas-ügynökség jelentése szerint Tiso rendeletet adott ki öt korosztály mozgósítására. Erre az intézkedésre azért van szükség, hogy a szlovák határok sérthetlenségét biztosítsák. A távirati ügynökség a hírhez hozzáfűzi, hogy a szlovák mozgósítást azért rendelték el, mert a magyar csapatok, amelyek Ruszinszkóban operálnak, Szobráncnál átlépték a szlovák határt.

Sidor belügyminiszter négyheti szabadságra ment, ahonnan állítólag nem is tér vissza. A belügyminiszteri teendőket egyelőre Tisó miniszterelnök tölti be.

A lengyel kormány elhatározta, hogy Pozsonyban március 15-vel követtséget állít fel. Ezzel Lengyelország elismerte Szlovákiát, mint független államot. A pozsonyi követtség vezetőjévé az ungvári lengyel főkonzult nevezték ki.

MAGYARORSZÁG KÖVETSGÉBET ALLIT FEL SZLOLVENSZKÓBAN

Petrovics Gyula dr. pozsonyi magyar konzul felkereste Durcsánszky szlovák külügyminisztert s üdvözölte őt az önálló Szlovákia megalakulása alkalmából. Közölte a magyar kormány szándékát, hogy mielőbb követtséget kíván Pozsonyban felállítani. Biztosította, hogy Magyarország Szlovákia határait tiszteletben tartja.

Durcsánszky külügyminiszter válaszában kifejezte azt a reményteljes kívánságát, hogy a két szomszéd állam között jó barátság fog kifejlődni.

Franciaország is hasonló lépéseket tett-e? Corbin londoni francia nagykövet szerdán délután az angol külügyi hivatalban járt, hogy tanácskozzék a legújabb eseményekről. A német kormányhoz intézett angol jegyzék

aggódmalmát fejezi ki Németországnak Csehszlovákia elleni eljárása felett.

Valószínű, hogy ennek következtében elmaradnak azok a küszöbön álló kereskedelmi megbeszélések, amelyeket lord Stanley és Hodgeson államtitkár Berlinben folytattak volna. Hangsúlyozza a jegyzék annak szükségét, hogy Né-

metország lehető mérsékletet tanúsítson a cseh alattvalókkal szemben.

A lordok házában lord Snel munkáspárti ellenzéki vezér kérdést intézett a külügyminiszterhez a cseh helyzetről. Halifax lord külügyminiszter részletesen ismertette a helyzetet addig az időpontig, amíg Hacha elnök elbocsátotta a szlovák kormány bizonyos tagjait. Bejelentette, hogy a ruszin-magyar határon lefolyt incidensek következtében a magyar csapatok átlépték a határt és elfoglaltak egy cseh falut. A magyar kormány ultimátumot intézett a cseh kormányhoz és ennek határideje már lejárt, de még nincs hivatalos jelentés arról, hogy miként fejlődik ez

a helyzet. Kijelentette, hogy most már

az erkölcsi kezesség, amelyet annak idején Anglia Csehszlovákiának nyújtott, megszűnt.

A Csehszlovákiának nyújtandó tízmilliószegélyből 1.671.500 font még nem ment ki és intézkedések történtek, hogy az Angol Bank ne fizesse ki a további összegeket a helyzet tisztázásáig. Tekintettel az általános európai helyzetre, a jelen pillanat nem alkalmas arra, hogy Stanley kereskedelmiügyi miniszter megvalósítsa berlini látogatását és ezt ő közölte a németekkel is.

A francia külügyminisztérium szerdán éjféli diplomáciai tevékenység színhelye volt. Bonnet külügyminiszter majdnem állandó kapcsolatot tart fenn Corbin londoni francia nagykövettel, valamint Colondre berlini francia nagykövettel. Megbeszélést folytatott a külügyminiszter Lukasevici párisi lengyel nagykövettel is. A német kormány a magyar széről közölte a francia külügyminisztériummal, hogy a német csapatok a cseh kormánnyal létrejött megegyezés alapján vonultak be Csehszlovágiába.

JUGOSZLÁVIA NYUGODTAN ITÉLI MEG A HELYZETET

Belgrádból jelentik: Jugoszlávia mértékadó körökben kijelentik, hogy Jugoszlávia a Csehszlovákiában történő fejleményeket nyugodtan ítéli meg. Vissza kell azonban utasítani azt a téves párhuzamot, amelyet Jugoszlávia bizonyos belpolitikai kérdései és a volt csehszlovák állam problémái között némely oldalon vonnának. Eltekintve attól, hogy jugoszláv kormány a belpolitikai kérdéseit saját maga is meg tudja oldani nem szabad elfelejteni, hogy

Jugoszlávia már régebbi idő óta megszerzte Németország barátságát

és ez a barátság be is vált. Remélni lehet máskülönben, hogy a mostani fejlemények hozzájárulnak Közép-európa békéjének végleges megszilárdulásához.

Varsóból jelentik: Beck lengyel külügyminiszter kedden délután kihallgatáson fogadta Horváth András varsói magyar követet, majd Francusvics varsói román nagykövetet. Ugyanakkor Bucurcsiben Gafeneu külügyminiszter hosszabb megbeszélést folytatott Racinsky lengyel nagykövettel.

Chamberlain: Sajnálom, ami történt...

Az alsóházban az ülés elnapolására benyújtott indítvány során Chamberlain miniszterelnök Halifax lord külügyminiszter nyilatkozatával egybehangzóan ismertette a cseh eseményeket, beleértve Magyarországnak a prágai kormányhoz intézett ultimátumát is. A miniszterelnök ezután a következőket mondotta:

— Az angol kormány nemrég egyezmény létesítésére törekedett a Münchenben képviselt többi hatalommal és azok szövetségesséivel a csehszlovák határokat illetően. Eddig azonban ezt a megegyezést képtelen volt létrehozni. Ezek után Angliát nem kötelezi többé a határok kezességére vonatkozólag semmiféle ígéret.

Bejelentette még a miniszterelnök, hogy az angol kereskedelmiügyi miniszter és államtitkár elhalasztották berlini utazásaikat, mert a berlini események megrendítették bizalmát. Ennek hangoztatása kapcsán, hogy a történetek nem egyeztetettek össze a müncheni egyezményt megelőző eljárást és hangoztatta, hogy akkor igaznak tekintett mindent elkövetni az összelitközések elhárítása érdekében. Ma is meg van győződve, hogy akkori eljárása helyes volt. Most azonban a német kormány az ezvegyen három másik aláírójának értesítése nélkül a Münchenben megalapított határon túl küldötte csapatait. Eddig a német kormány mindaddig azzal indokolta katonai uralmi területének kiterjesztését, hogy német fajú népeket kebelez be. Most megtörtént az első eset, hogy

Ribbentropnál Németország szándékai felől érdeklődött.

A francia sajtó feszült érdeklődéssel figyeli a cseh eseményeket. A lapok megállapítják, hogy a helyzet óráról-órára módosul az országhatárok az egyik napról a másikra eltolódnak és a Duna völgyében új egyszulvi helyzet van kialakulóban. A francia külügyminiszter a londoni francia nagykövet közvefűtésével állandó összeköttetésben áll az angol külügyi hivattal. Kedden este Bonnet külügyminiszter az Egyesült Államok és Szovjet-Oroszország nagyköveteit fogadta, akikkel megvizsgálta a helyzetet, majd megbízást adott a berlini francia nagykövetnek, hogy érdeklődjék Ribbentrop külügyminiszternél Németország szándékai felől. Valószínűnek tartják Párisban, hogy a berlini angol nagykövet hasonló lépést tesz.

olvan területet érint a bekebelezés, amely Németország népével nem áll faji kapcsolatban.

A jelen körülmények között nagyon sajnálom, ami most történt Németország részéről. Mi azonban nem térlünk le az eddigi követelt útról, mert emlékezünk arra, hogy a világ valamennyi népének kívánsága a béke, a megértés, a jóindulat visszatérése körül összpontosult. Anglia mindent elkövet, hogy ezt előmozdítsa.

Angol kormánykörökben hangsúlyozzák, hogy a csehszlovák kormány részéről semmiféle segítség nem érkezett Londonba. Hangsúlyozzák azt is, hogy az angol kormány nem lépett érintkezésbe a szovjetkormányhoz, sem pedig a Csehszlovákiával szövetséges országok kormányaival közös eljárás végett.

KÖZÉPEURÓPA VÉGLELG NEMET BEFOLYÁS ALÁ KERÜLT

Párisból jelentik: A Havas-ügynökség jelenti: A müncheni konferencia következtében Anglia és Franciaország tétlenségre kényszerültek és nem avatkozhattak bele a középeurópai eseményekbe és ezért

teljesen tartózkodó magatartást tanúsítanak,

csupán arra szorítkoznak, hogy platónikus tanácsokat adjanak. Ez lett a francia—angol megbeszélés eredménye, amelyet Bonnet és Phipps párisi angol nagykövet folytattak.

Iven körülmények között Közép-európa úgy telítendő, hogy az végleg német befolyás alá kerül és az angol, valamint francia kormányok már csak azt remélhetik, hogy endokénevségük folytán a német birodalom mérséklőleg fog közelélni a római kormánynál.

A francia és angol diplomácia tétlenségre van kárhoztatva és a válság kitérőse során a berlini angol nagykövet csak arra szorítkozott, hogy

Londonból írják: Az angol képviselőházban eredeti törvényjavaslatot nyújt be egy munkáspárti képviselő, Mrs. Summerskill. A képviselő indítványa azt kívánja törvénybe iktatni, hogy

az angol férfiek kötelesek legyenek feleségüket felvilágosítani évi jövedelmükről. Ez a különös törvényjavaslat indoklásában kimondja, hogy a bíróság számára igen fontos, hogy a feleség tisztában legyen férje anyagi ügyével, mert házastársak közötti per esetén csak így tudják megállapítani a férj anyagi kötelezettségét feleségével és családjával szemben.

A KÉPVISELŐ ERVEI.

Mrs. Summerskill már közölte Chamberlain miniszterelnökkel is, hogy a törvényjavaslatot legközelebb benyújtja a Házban. A törvényjavaslat körül máris nagy viták folynak, egyelőre még nem politikások, hanem a közvetlenül érintett felek: a férfiek és feleségek részéről. Az angol asszonyok természetesen örömmel fogadják a képviselő törvényjavaslatát, a mely ösztönzésre köteleznék a férfeket. Ezek viszont önzeti szempontokra hivatkozva tiltakoznak a megaláztatás ellen és hangoztatják, hogy

a férfikat elfogja riasztani a házasságtól. Ugy tudják, hogy a munkáspárti képviselő törvényjavaslatát a kormány magáév teszi és így abból kétségtelenül törvény lesz.

Mrs. Summerskill kijelentette nagy feltűnést keltő törvényjavaslatával kapcsolatban, hogy az a családi élet megerősítését célozza.

Véleménye szerint a férfiaknak is előnévre válik ha az asszony tisztában van anyagi ügyeikkel. Jövedelmükkel, amit egyesek szeretnek eltitkolni feleségük előtt, mert azt hiszik, hogy szórakozásaikat könnyebben fedezhetik, ha feleségük nem tudja, hogy pénz van náluk, amikor kimaradnak. Ennek a titkolódzásnak viszont az a hátránya, hogy az asszony féltékeny és azt hiszi, hogy férje, aki csak baráti társaságban szórakozik, esetleg idegen nők társaságát keresi. A férfieknek is igen hátrányos a titkolódzás anyagi ügyekben, mert előfordul, hogy az asszony teljesen tisztában férje jövedelmével és ezt jóval meghaladó mértékben költenek. Nem egy valószínű volt az oka az, hogy a házastársak anyagi ügyekben nem tudtak meg-

egyezni és csak a bíróság előtt derült ki, hogy a férj sokkal szerényebb jövedelmet élvez, mint azt a felesége hitte.

Mrs. Summerskill tehát a családi élet békéje érdekében nyújtja be törvényjavaslatát, legelőször ezzel indokolja indítványát, amelynek tárgyalását érthető érdeklődéssel várják a férfiek és feleségek.

LÉGVÉDELEM?

A munkáspárti képviselő indítványával azonban politikai körök egészen más jelentőséget tulajdonítanak. Beavatott helyen úgy tudják, hogy Mrs. Summerskill törvényjavaslatát összefüggésben áll a nagyarányú angol légvédelmi előkészületekkel. Ezt a különösen hangzó indoklást azzal magyarázzák, hogy a légvédelmi szervezet vezetői hívták fel a munkáspárti képviselő figyelmét az angol házastársak nagy részében uralkodó visszás állapotokra. A légvédelmi előkészületek során a hatóságok tudvalevőleg kötelezték a családi házak tulajdonosait, hogy a házakhoz saját költségükön légvédelmi fedezéket építsenek. Természetesen, ak a fedezék építésének költségeit nem tudta előtérmenteni, annak a hatóság rendelkezésére bocsátotta a szükséges anyagot és munkaszervezőket a fedezék megépítésére. A légvédelmi szolgálat megbízottai érdeklődtek a családi házak tulajdonosainak anyagi viszonyai felől és meglepetésszerűen kiderült, hogy a feleség igen sok helyen más adatokat mondott be férje jövedelméről mint maga a férj.

Kiderült az is, hogy az asszonyok nem megtevésztés céljából közölték a téves adatokat, hanem egyszerűen azért, mert nem tudták, hogy mennyi a férjük jövedelme. És miután az asszonyok kivétel nélkül sokkal kevesebb jövedelméről tudtak, mint amennyi az a valóságban volt gyakran előfordult, hogy a hatóságok olva családai házak tulajdonosainak adták fedezéképítési segélyt, akik erre nem voltak rászorulva. Miután pedig a polgári légvédelem még ezen túlmenő kötelezettségeket is ró majd a polgárságra, a légvédelemmel foglalkozó hatósági szerv igyekszik elejét venni annak, hogy az anyagi kötelezettség alól mentesüljenek túl kereső polgárok, csak azért, mert feleségük elől eltitkolják jövedelmüket és az asszonyok ezáltal megtevesztik a hatóságokat.

A KULTURPALOTA NAGYTERMÉBEN MA a Zenebarátok hangversenye

80 tagú zenekar. — Vezényel: Pauck F. — Szólisták: Suciu és Brandeis. — Jegyek a színháznál, 20—100 lei.

anuvallomások a Suciu-perben

A gyapjuipari telek ügye nem volt jogi, hanem kizárólag technikai kérdés

A Suciu-per tegnapi tárgyalásán a temesvári törvényszék folytatotta Jotcu Alexandru városi tisztviselő kihallgatását. Jotcu, aki annak idején gyapjuipari terület ügyével kapcsolatban ki-evezett döntőbíráskodási bizottság titkára volt, tegnapi tárgyaláson elmondta, hogyan készült a döntőbíráskodási bizottság jegyzőkönyve, de arra vonatkozólag, hogy a határozat hogyan készült, kijelentette, hogy azt nem tudja.

Fenesan főügyész: Akkor talán készen hozták az ülést?

Jotcu: Nem tudom. Azt hiszem, hogy Cimponeriu dr. hozta magával.

Elnök: Az előző ülésen azt mondta, hogy a határozatot diktálás után gépelte.

Jotcu: Az egy másik városi határozat volt.

Fenesan főügyész: Ki készítette az ülést megnyitására vonatkozó tervrajzot?

Jotcu: Franzen, a városi mérnökség tisztviselője.

Moldovan dr.: Tudja, hogy Franzen meghalt?

Jotcu: Igen, nemrégiben.

Moldovan dr.:

Hol készültek azok a kimutatások, amelyekben a szellemi szükségmunkások is szerepeltek?

Jotcu: Az építészeti osztályon.

Elnök: Ki készítette azokat?

Jotcu: Az osztálynál dolgozó tisztviselők.

Moldovan dr.: Ki igazolta, hogy Crismariu tényleg dolgozott?

Jotcu: Az osztályfőnökök, akik mellett dolgozott.

Nistor dr.: Láttá Crismariut a városi mérnökségen?

Jotcu: Szinte naponta találkoztam vele, amikor Suciumál volt jelentést tenni.

Moldovan dr.: Ki állapította meg a szellemi szükségmunkások napidíját?

Jotcu: A polgármester, vagy Suciu. A napidíjak hatvan és százhatvan lei között váltak.

Moldovan dr.:

Tudjuk. Egy mérnök kapott hatvan leit, Crismariu pedig százhatvanat.

Moldovan dr.: Hogyan állapították meg a napidíj összegét?

Jotcu: Azt vették figyelembe, hogy ki milyen munkát végez.

Moldovan dr.: Tehát egy mérnök kevesebbet tudott, mint Crismariu? Milyen munkaköre volt Crismariunak?

Jotcu: Azt tudom, hogy 1931-ben a munkásokat és az anyagszállítást ellenőrizte. Hogy 1936-ban milyen megbízatása volt, azt nem tudom.

Moldovan dr.: Ha Crismariu titkos megfigyelő volt, hogyan csinált magának jegyzeteket a megfigyeléseiről? Nem látták őt a munkások?

Jotcu: Nem tudom.

Oprea dr.: Nem lehetett titkos, hiszen Jotcu is tudott erről!

Jotcu: Az egész világ tudta.

Fenesan főügyész: Ön is készített olyan kimutatást, amelyen Crismariu neve is szerepelt?

Jotcu: Nem készítettem soha!
Fenesan főügyész: Kérem a Giugeaval és Suciuval való szembesítését, mert azt mondták, hogy

Jotcu ellenőrizte Crismariu jelenlétét a munkánál és ő készítette a kimutatást.

A törvényszék szembesítette Jotcut Giugeaval és Suciuval, aki kijelentette, hogy Jotcu csak aláírásra terjesztette elő a kimutatást, de azt nem tudja, hogy a kimutatást ki írta.

Fenesan főügyész: Adott-e utasítást Jotcu alantasainak, hogy Crismariut felvegyék a listára?

Jotcu: Nem adtam.

Oprea dr.: Ki adott akkor utasítást?

Jotcu: Suciu közölte velem, hogy Crismariu ideiglenes alkalmazott és én közöltem ezt azokkal, akik a listát készítették.

Fenesan főügyész: Honnan tudta az a tisztviselő, aki a listát készítette, hogy Crismariu valóban szolgálatot teljesített?

Jotcu: Láttam Crismariut naponta Suciumál.

Fenesan főügyész: Törölte-e ön egyszer is Crismariut, mert nem teljesített szolgálatot.

Jotcu: Másokat töröltem, akiket elbocsátottak.

Elnök: Ez tehát azt jelentené, hogy ön mégis ellenőrizte a kimutatást.

Fenesan főügyész: Azután aziránt érdeklődött, hogy mennyi Jotcu havi fizetése.

Jotcu: 8500 lei.

Fenesan főügyész:

Ebből hatvan-hetvenezer leies bundát tudott vásárolni a feleségének?

Jotcu: Nem vásároltam hatvenezer leies bundát.

Jotcu kihallgatása után Cimponeriu Virgil dr. városi főügyész hallgatta ki a törvényszék, mert Jotcu a döntőbíráskodási bizottság ülésén hozott határozattal kapcsolatban Cimponeriu főügyészre hivatkozott. Cimponeriu elmondta, hogy

a gyapjuipari telek ügyébe a városi ügyészséget nem vonták bele, mert hangoztatták, hogy ez technikai probléma.

Erre az álláspontra helyezkedett Suciu volt főmérnök és ezért Cimponeriu nem is kapott megbízást a döntőbíráskodásban való részvételre. A döntőbíráskodási bizottság ülésének napján, délelőtt 11 órakor hívták és arra kérték, hogy

MI A HELYES?

1) Terhes nőnek jól táplálkoznia. Nem szabad elfelejtene, hogy a magzatot is táplálnia kell. Foggyasszon tápláló, erőt adó ételeket.

2) Terhes nőnek állandó orvosi felügyelet alatt állni. Vizsgáltassa meg időről időre állapotát, ne hanyagolja el a szükséges analíziseket!

TERHES NŐNEK VIGYÁZNI KELL EGÉSZSÉGÉRE

Sok zavarnak, veszélynek van kitéve, szervei nem működnek normálisan. Belső működése gyakran renyhe. Székletét azonban nem szabad elhanyagolni, de csak enyhe hashajtót szedhet. Erre a célra az Artin dragee ideális. Biztos a hatása de enyhe, nem okoz görcsöket, mellet a szervezet még huzamosabb használat esetén sem szokja meg.

Artin

a terhes nő ideális hashajtója

A Dr. WANDER üzemek készítménye.

szövegezze meg a határozatot. Akkor Jotcunak néhány utasítást adott erre vonatkozólag, majd eltávozott. Azután kijelentette Cimponeriu, hogy Jotcunak az a kijelentése, mintha a határozatot részben ő diktálta volna, nem felel meg a valósnak.

Oprea dr. Golumba lelkész az állítja, hogy a városi ügyészség megbízást kapott az ügynek jogi szempontokból való megvizsgálására.

Cimponeriu: Golumba lelkésznek nem is volt joga, hogy nekem valamilyen megbízást adjon. Ezután a tárgyalás folytatását szombathélelőtt kilenc órára elnapolta.

A pusztulás martaléka lesz a hajdani csodaszép Marilla üdülőhely

Az idősebb nemzedék emlékezik még, milyen csodaszép üdülőhely volt a brassómezei Marilla. Hétszáz méter magasságban, fenyvesek ölében rejtőzött a gondosan ápolt gyógyhely, amely ugy természeti szépségénél, mint magasrendű fürdőkulturájánál fogva kis Svájcot jelentett a Bánság és messzi vidékiek számára. A ki csak tehette, ellátogatott a nyár folyamán néhány hétre a kitünő Hoffenreich doktor birodalmába, ahol mindazt a kényelmet és ápolást megkapta kicsiben, amit a nagy nemzetközi üdülőhelyek nyújtottak vendégeik számára. Volt itt hidegvíz-gyógyintézet, masszáz, villamozás, savó- és szőlőkurák és mindenféle egyéb, akkoriban modern gyógy módok a legfenyesebb ellátás keretében. Szépséges építményeivel valóban csábító képet nyújtott a vadregényes vidék közepette, amelyet a múlt század második felében bérelt 99 évre a Resica-művektől a vállalkozó.

Tizenöt év múlva jár le a bérleti szerződés, de, hogy odáig marad-e a szépséges Marillából valami, az kétséges. Először 1918-ban, a forradalom alkalmával szenvedett nagy károkat az üdülőhely, amikor fosztogatás és pusztítás martaléka lett. Azután a régi bérlők elköltöztek és uratlanná vált ez a szépséges tájék. Az állam ugyan megpróbálkozott valamivel magasabban, Stajerlak legmagasabb hegyfokán egy hatalmas tüdőszanatórium építésével, de az óriási költségek miatt a munkálatok csak lassan haladnak előre. Marilla azonban a halál jegyese. A legtöbb villa és építmény roskadozik, attól lehet tartani, hogy néhány év múlva már csak tátongó falak maradnak meg, ha az enyészett tovább folytatja munkáját. S körülötte ott leskelődik az őserdő, amely mindig nagyobb és nagyobb részt foglal el a kultivált területekből. Mindenütt ott vannak már előőrsei. Gyom nő a régi kertek helyén, iszalag, folyondár kapaszkodik mind fojtogatott bőséggel a hajdan oly kecses épületekre. És ha így megy tovább, nem marad meg már Marillából, mint egy kőhalma, egy fájdalmas látomás, amely a késői turista vándor csak elbusulhat, mint Marius Karthagó romjain.

Minden különleges vizsga nélkül alkalmazza az állam a kisebbségi tanítókat

A magyar iagozatokat a gyermekek arányszáma alapján állítják fel

Mint ismeretes Dragomir Silviu kisebbségi miniszter nemrég az állami elemi iskolák kisebbségi tagozatainak felállítására ügyében közlést intézett a magyar és száz népközösséghez. A magyar és a száz iskolákra vonatkozó szöveg nem volt teljesen azonos és esetleg félreértésekre adhatott volna alkalmat.

Bucurestij munkatársunk telefonjelentése szerint Dragomir kisebbségi miniszter és Pteancu tanügyi vezérfelügyelő a most folyó tárgyalások során leszögezték, hogy

a magyar tanítókat a szükséges létszám betöltésére nem külön vizsga alapján veszik fel.

Az állam csak felülvizsgálja, hogy képesek-e feladatuk betöltésére? Azt még nem lehet tudni, hogy hány új magyar nyelvű állami iskolát, vagy iskolai tagozatot létesítenek és ennek következtében

az átveendő kisebbségi tanítók szükséges létszámát sem lehet megállapítani. Már áprilisban megkezdődik az összeírás. A magyar gyermekek arányszámát nem az iskolák jelenlegi létszáma alapján, hanem általánosan a lélekszám szerint fogják megállapítani. A magyar gyermekek arányszámának megfelelő számú iskolát létesítenek majd és nevezik ki a szükséges oktatási személyzetet. Az állam nemcsak jelenleg alkalmazás nélkül levő, hanem szolgálatban levő tanítókat is átvesz.

A református egyháznak is hetvennyolc iskolai ügye van jelenleg a kisebbségi miniszter előtt.

Ebből hatvan ügyet bíráltak már el, elutasítottak két kérést, másik két iskolát hiányos felszerelésének kiegészítésére utasítottak, míg a többinek megadták a működési engedélyt, illetőleg a nyilvántartási jogot.

Igy él Newyork!

Megható mozaikok a hatalmas város életéből

Newyorkból írják: Amerika ma már nem a keletlenség lehetőségének hazája. Nem az ígért földje. Az újonnan induló self-made menek előtt hatalmas trösztök védbástyája tornyosítja el az érvényesülés egykor legendásan könnyű útját. Sok a szegényember. Statisztikusok szerint a nemzet egyharmada nem keres annyit, amennyiből megélhetne.

De még mindig, még ma is vannak megható és lélekbeszergető dolgok, amelyek a régi nagy amerikai tradíciók emlékei.

A „SPORTSMANSHIP” SZELLEME

A fair play és az a szellem, amit az amerikai és az angol sportsmanship-nek nevez, talán az egyetlen Anglia kivételével sehol sem produkál olyan eredményeket, mint ebben a hatalmas országban.

Roosevelt elnök édesanyja írja fiáról szóló emlékezéseiben, hogy tízéves korában egy este gyereklőversenyt játszott a kis Franklinnal. Hogy, hogy nem, Roosevelt-mama nyert.

— Jobb lovad van, anya, mondta Franklin borúsan. Add nekem, úgy én is tudok nyerni.

Franklin megkapta a lovat. Új parti kezdődött. De ezt is édesanyja nyerte.

A kisfiú nem bírta elviselni ezt a „szegényt”. Sirva fakadt. Édesanyja pedig ezzel küldte a szobáiba:

— Addig nem fogok veled ismét játszani, amíg nem tudod elviselni sportemberhez illően és vidáman a vereségedet...

Franklin Delano Roosevelt-en fogott az anyai tanítás. Kevés ember van még Amerikában is, aki olyan „sportsmanlike” tudja elviselni a kőzélet és az élet sorsfordulatait, mint az Egyszerűt Államok elnöke.

SZTRÁJK — LOVAGIAS ALAPON

Amilyen az elnök, olyan a nép.

A sztrájkok évek óta rázzák a társadalmi élet strukturáját.

Franciaországban az elmúlt két esztendő gazdag volt ilyen eseményekben. Sok vad és elkecsere-dett cselekedet jelzi a szociális fejlődés útját. De Amerikában a sztrájk még sokkal vadabb dolog, ha egyszer elindul. A hangos hirdóban és az újságok fotográfiáin látott jelenetekből eleget tudunk erről.

De ebben a fejezetben is vannak olyan lapok, amelynek megvizsgálják az elsomorodott nézőt. És bebizonyítják, hogy még az eldurvult kemény harcok idején is érvényesül néha a „fair play” a „sportsmanship” szelleme.

Egy nagy akroni gumigyárban történt. A munkások bérkövetelését nem teljesítette a gyárigazgatóság és a munkások sztrájkba léptek. Az új sztrájkmetódus értelmében „sit in” sztrájkot hároztak, ami azt jelenti, hogy megszállják a gyár-épületet. Ott esznek, ott alszanak, hogy ne foglal-hassa el helyüket sztrájkterő.

Már szétment az utasítás az aszonyoknak, a családoknak.

— Ma nem megyünk haza. Hozzatok be ebédet, vacsorát, takarókat éjszakára.

A hangulat harcias volt és elkecsere-dett. A menedser magához hívatta a munkások vezetőit.

— Szóval sztrájk lesz, emberek? — kérdezte. — Sztrájk, még pedig nem mulatságból — felelték.

— Rendben van, felelte a menedser, ha sztrájk, legyen sztrájk. De miért kell itt aludni a gépeken, hideg földön. Minnek állott éltel enni. Miért nem mennek haza éjszakára? Itt a kezem, menjenek bátran haza. Igérem, holnap mindenki visszajöhet a helyére és folytathatja a sztrájkot...

A küldöttség némi habozás után ráállott az ajánlatra. De becsapásról szó sem volt. Másnap az igazgató a kapuban várta az embereket és szemé-lyesen ügyelt arra, hogy mindenki zavartalanul visszatérhessen a munkahelyére — sztrájkolni.

Ez a „trükk” annyira imponált a munkásoknak, hogy még aznap megegyeztek az igazgatósággal.

Newyork város az elmúlt évek során, mióta La Guardia a polgármester, igen sokat tett a népjól-létért. Ezerszámra épített lakásokat munkanélkü-lik számára, akik soha ilyen emberien nem laktak azelőtt, még akkor sem, amikor dolgoztak. Van még sok nyomorogved. De legalább egy dolog nincsen: tüdővész. Mert Amerikában már használják a tüdőbaj eleni szérumot, amely megállítja a bajt. Ez a kezelés nyolcvan dollárba kerül kezelő beteg-ként. Nyolcvan dollár sok pénz. De Newyorkban ezt a város fizeti. Mert a tüdőbeteg szérumkezelést mindenki, aki rázorul, ingyen kaphatja a városi kórházakban...

AZ „ELVETEMÜLTEK” ISKOLAJA

Egy elemi iskolában jártam, künn az első Ave-nue egyik szegény negyedében, tehát nem egy ugy-nevezett „mintaiskolában”.

És nem a mintaosztályt látogattam meg, ha-nem az „elvetemültek” osztályát, azokat, akiket az otthoni környezet, az elhanyagolt nevelés, valami egészségügyi fogyatékosság „rossz tanulókka” pre-desztinált. Itt „opportunity class”-nak hívják, olyan osztálynak, amely „alkalmat” ad a rossz ta-nulóknak, hogy megjavuljon.

Elképesztett az az igyekezet, amivel ezek a rongyosnadrágu, de patyolat tisztá ingű, arcú és ke-zű kis lurkok versenkeznek egymással a jótanulósá-gért. Igaz, hogy semmiféle hivatalos tanterv nincs. Mindegyik maga választja meg a napi munkát.

Magyar és német tagozatok a katolikus egyházközösségekben

A püspöki hatóság a németek javaslata mellett foglalt állást

A temesvári katolikus egyházközösségek magyar és német képviselőit kedden este a püspöki pala-tába nagyfontosságú értekezletre hívták meg, amely alkalommal a közeli egyházközösségi választásokra vonatkozólag igyekeztek megegyezést létesíteni és a külön működő magyar és német tagozatok kérdését megoldani.

Az értekezleten a megyés püspök megbízásból Walt-ner József kanonok, püspöki irodaigazgató elnök-ölt és azon résztvettek az öt egyházközösség ma-gyar tagjai részéről Kalkuk János dr., Lázár László, Meiszner Vilmos, Risztics György dr., Rajka Géza dr., Bogma Miklós, Kovács Béla dr., Várneky Géza és Ördög János. A németek részéről jelen voltak Kern Pál, Sphal Vilmos, Wolf János dr., Weresch János dr., Andrez Ferenc dr., Schmitz Ferenc dr., Schütz József dr., Schaeffer Ede és Reisz József dr. A megbeszélésen, amely közel három órán át tartott, résztvettek: Korner József dr. püspöki hely-nök és Gabriel József dr. egyházmegyei ügyész is.

A közelmúlt napokban, mint a Déli Hírlap kö-zölte, a temesvári katolikus egyházközösségek német nemzetiségű tagjai részéről az a kívánság jutott kifejezésre, hogy

külön listával szándékoznak a jövő hónapban megtartandó egyházközösségi választásokon részt-venni

és ezzel kapcsolatosan részletes beadványt is intéz-tek a püspöki hatósághoz, amely beadványban kö-zölték kívánságaikat olyan irányban, hogy kulturá-lis, vagyis

iskolai ügyekben az egyes egyházközösségek kere-tén belül külön kulturális tagozatok létesülhe-senek.

A tanácskozás a püspöki palota emeleti külön termében folyt le, délután hét órakor kezdődött és végül is a megjelenten elfogadták az a javaslatot, amelyet az értekezlet vezetője előterjesztett. A határozat lényege az, hogy

az egyes egyházközösségek kifelé továbbra is egységesek maradnak

és az egyházközösségek keretén belül a kulturális

Hat-nyolc, tízéves gyerekek közül mindegyik a hét elején közli a tanítóval, számtanlall, földrajzzal, nyelvtannal, természetrajzzal, vagy rajzollással akar-e foglalkozni. A tanító nem kényszeríti őket más munkára, mint amit maguk választanak. Házi fel-adat nincs. De a hét végére mindegyik kétszeresen elvégzi a vállalt anyagot.

A FUTBALL HATALMA

Egy másik iskolában sportklub alakult. A nend-ország új metódusa hogy a kis csapárokat nem az uccán igyekeznek elfogni, hanem részoktatni valami kellemes, becsületés szórakozásra. Van egy rend-őregyesület, amelynek neve Police Athletic League, kezdőbetűi: PAL, vagyis pajtás. Ez a liga szervezi az ifjúsági sportklubokat az iskolákban. Csak az volt a baj, hogy nem voltak tornaszerek, bokszesz-tyük. Az egyik gyerek édesanyja megírta ezt egy híres menedsernek. A menedser elmondta egy híres áruház igazgatójának. Az áruház másnap harminc pár gyerek-bokszesztyűt, öt futball-labdát, torna-szereket szállított az iskolába. Ingyen. Megkezdő-dött a munka. Kiderült, hogy az iskolák futballcsa-pata kitűnő. A menedser gondolt egyet. Ezeket a gyerekeket be kellene mutatni a hatalmas Madison Square Gardenben. Micsoda pénz lehetne ebből ez ifjúsági sportcsalokra. Igen ám, de a „Garden” bér-összege 3500 dollár egy estére. Ez sok pénz. A me-nedser, akinek van fantáziája, elment egy millió-mos barátjához. Félóra mulva zsebében volt a 3500 dolláros csekk.

És most Newyork külvárosában unatkozva jár-nak a rendőrök, nincs vásott, vad lurkó az ucca-közeveten. A sportpárván, iskolaudvaron vagy a tornateremben treniroznak minden szabad percük-ben. Készülnek a nagy bemutatóra...

A. L.

érdekeiket külön ápolják. Az elfogadott javaslat a következő hivatalos szövegezést nyerte:

A püspöki hatóság előben elfogadja a német egyházközösségek javaslatait.

Miután a javaslatnak törvényes elfogadása az alapszabályok megváltoztatását vonja maga után, ezen miniszterileg jóváhagyott alapszabályok át-dolgozásáig más megoldást kell találni.

Ideiglenes megoldást képez a következő javas-lat:

1. Minden hírlapi vita azonnal beszüntetendő.
2. Az egyháztanácsai választások közös listával történnek. A magyarok és németek 50—50%-át kapják az egyháztanácsai mandátumnak, a jelölést a vonatkozó csoportok megbízottai végzik.
3. A választmányban teljes paritásnak kell uralkodnia, amiről a püspöki hatóság is gondos-kodni fog.
4. Az egyes nemzetiségek tanácsstagjai külön-álló tagozatokat alkotnak az egyházközösségek kere-tén belül. A tagozatok házi rendjét a tagozatok ja-vaslatára a püspöki hatóság állítja össze.
5. A tagozatok saját egyházkulturális ügyeik-ben önkormányzattal és önálló vagyonkezeléssel bírnak.
6. Az egyházi szükségletekre vonatkozó költ-ségvetést a közös választmány állítja össze. Ezen költségvetés fedezésére szükséges megadóztatást az alapszabályilag előírt bizottságok végzik, amelyek-ben szigorú paritás őrzendő meg.

A tagozatok egyházkulturális intézményei (is-kolák) részére a szükséges költségvetést és megadóztatást maguk a tagozatok végzik, ille-tve állítják össze és megküldik a közös választ-mánynak a végleges egyházközösségi költségvetés és kivétel összeállítására.

A behajtást a közös választmány szorgalmazza és a befolyó pénzeket arányosan fizeti be a közös pénz-tárba és a tagozatok pénztárába.

7. A tagozatok gondoskodnak a szükséges ka-taszter, illetve írásbeli hovatartozási nyilatkozatok kiállításáról és felkeltéséről.

Megkezdődött a jegyelővétel a kolozsvári

Thalia Magyar Színház

operettegyüttesének kedden kezdődő 10 napos vendégjátékára

A független Szlovákia megszületésének története

Igy született egy állam. Négy nap alatt történt, három hónapra tervezték azok, akik álmodtak róla. A hat hónappal ezelőtt szervezett Hlinka-gárda vezérkara, a szlovák vezető politikusok, akik fél évvel ezelőtt majdnem mind ugyanannak a szerkesztőségnek voltak tagjai, ahol Sidor volt főszerkesztő és Mach Sándor a Hlinka-gárda imádott vezérhelyettese, a vezércikkíró: azon dolgoztak, hogy

májusra megszülessék az önálló szlovák állam.

Pozsony, a négynyelvű város, melynek majdnem valamennyi lakosa egyformán beszél szlovákul, magyarul, németül és csehül, a pénteki vérontások emlékével ébredt a sorsdöntő szombatira.

A HLINKA-GÁRDA VÉRES ROHAMAI

Pozsonyban tudtuk már szombaton, hogy Sidor és Tiso között nincsenek ellentétek, mert hiszen Sidort az emlékezetes csütörtöki minisztertanács után

a Kolovrat-palotában foglyul ejtették, négy órán keresztül őrizték s mialatt ő a prágai szobában telefonhoz sem juthatott, elindultak a cseh motorizált egységek a katonai pucos végrehajtására.

Prága mégis Sidort kérte fel a kormányalakításra s ezzel voltaképpen már eldőlt minden. Sidor megérkezése után nyomban tárgyalni kezdett, hogy a cseh katonaságot vonják vissza és a foglyokat engedjék szabadon. A lefegyverzett Pozsony uccáin cseh katonaság örködött, hogy a tömeghangulat ki ne robbanjon. A sötétkék egyenr. hús, ketrős keresztje: Hlinka-gárdisták századai fegyvertelenül vonultak fel az uccákon és csak az esti órákban tudtak barátaiktól fegyvert szerezni. Ezután roham rohamot követett.

A gárdisták egymásután vették be a posta-épületet, a kormánypalotát, tulajdoni fődinasztikusukat és mindenütt vér folyt.

A negyvennégy újságíró, aki a földgolyó legkülönbözőbb lapjait tudósította, ezen a szombaton mást sem tett, csak hadszíntérről-hadszíntérré sietett. Egy svéd és egy amerikai újságíróval álltam a katonai fegyház közelében, amikor a Hlinka-gárdisták rohamra indultak. A zajra előjött a szemközti trafik szőhajú tulajdonosnője: A Hlinka-gárdisták felé mosolyogva kiáltotta a szlovák jelszót: „Na, straz!“ Ebben a pillanatban eldőrdültek a fegyverek és a ráncos, levegőbe emelt kéz megrándult, a mosoly bizarr meglepetéssé torzult az öregasszony arcán, azután a földre bukott.

Este az Esterházy-palota előtti hatalmas téren, a Szabadság-téren,

a németek ünnepelték az Anschluss évfordulóját.

Hideg, szeles éjszaka volt, a hatalmas reflektorok fénycsóváiban hópihéék szálltak, a fáklyák lobogtak s a tömeg zúgott. A horogkeresztes emelvény közelében Hlinka-gárdisták álltak s csak akkor indultak el észak felé, rohamlépésben, amikor egymásután hatalmas detonációk hangzottak. A tömeg tüntető felvonulásra indult s egy magnéziumlámpa ellobbanása sajnálatos eseményeket okozott.

Pozsony egyik legszebb uccájának, a Posta-uccának egyik másodemeleti ablakába ment fel egy amerikai fotóriporter. Háromszor lobbantotta el a magnéziumlámpát s a három lobbánásra puszkadurrogás volt a felelet. Néhányan a tömeg közül elordították magukat: „Lőnek ránk!“ mire előkerültek a fegyverek. A fényképező futva menekült a lakásból és sikerült elvegyülnie a tömegben.

SIDOR ÉJSZAKAI ULTIMÁTUMA

Miután a város több pontján dúlt a harc, a kormányépületben Sidor miniszterelnök a szlovák nép vezetőivel tanácskozott. A kormányépületben ekkor már négyféle volt a karhatalom, három fegyveres alakulat nyomult be az épületbe, hogy a negyediket, a cseh tábori csendőrséget megakadályozza abban, amire minden pillanatban parancsot kaphatott: a szlovák kormány letartóztatására.

Sidor miniszterelnök, a gárda vezérkara és a szlovák politikusok ekkor már többször tárgyaltak a német főkonzullal, Seyss-Inquart bíróddal helytartóval, az angol konzullal, gróf Esterházy Jánossal, a Magyar Párt vezetőjével és elhatározták a döntő lépést. Sidor miniszterelnök éjjeli ultimátumban szólította fel Prágát a Brünnpén, Morava Ostravában és különböző

morva városokban őrzött szlovák vezetők nyom-bani szabadlábrahelyezésére. Ez azután be is következett.

A cseh tábori csendőrök az egyik külvárosi laktanyából ekkor indultak el a Pozsonyiget-faluba vezető híd felé, hogy a szlovák kormányt teljesen elzárják a külvilágtól. A katonaság vezetősége már értesítést kapott, hogy

újabb két motorizált hadosztály indult útnak Pozsony felé és erőteljett menetben hajnalra megszállhatja a várost.

A Hlinka-gárdisták és a német F. S. legénység megakadályozta a híd elzárását és ez csak vasárnap éjszaka történt meg, de már a szlovák kormány intézkedésére.

A csendes vasárnap volt a legidegterpőbb a sorsdöntő napok között; mert nem történt semmi. Mi tudtuk, hogy a cseh és morva börtönök-ből már útnak indították a foglyokat és hogy hétfőn valószínűleg eldőlt Szlovákia sorsa. A városban azonban rémhírek uralkodtak és a kedélyek csak akkor csillanodtak le, amikor a várost nagy meglepetés érte. A cseh-szlovák rendőri, csendőri, katonai, vasutas és postás egyenruhát viselő tisztikar és legénység vasárnap vette fel karjára a kék karszalagot, amelyben fehér mezőben ott virít a piros kettőskereszt: a Hlinka-gárda és a szlovák függetlenség szimbóluma.

AZ ÖNÁLLÓ SZLOVÁK ÁLLAM

Hétfőn délelőtt poros túraautó állt meg a Carlton-szálló előtt és két borostásarcú, poros férfi szállt ki belőle. A kocsiiban ülő cseh százados tisztelgett, ők bólogattak, azután szemhunyorogtatva körülnéztek a napsütötte téren. A Hlinka-gárda egy ezredese állt meg előttük, tisztelgett: üdvözölte a gárda vezérhelyettesét, Mach

Sándort és Czernák volt minisztert, akik egész éjszakai utazás után most érkeztek meg brünni börtönükből. Mach elsietett a Hlinka-gárda vezértanácsának ülésére.

Este nyolcra Mach gyűlést hirdetett és röplapokon bejelentette, hogy Tukával együtt beszélni fog. Ekkor újabb zavar történt. A cseh rendőrpáncsok a gyűlést betiltotta s a Színház-tér melléküccsáiban szuronyos rendőrök és csendőrök álltak fel. Mach és a Hlinka-gárda vezetősége néhány újságíróval a tér egyik oldalát betöltő Carlton-szálló előcsarnokából figyelte az eseményeket.

A tömeg gyülekezett és a rendőrség

szuronysegezve próbálta visszatartani.

Könnybombák robbantak és a tömeg zúgott. Mach-hal ekkor felmentünk a Carlton elsőemeleti erkélyére. A tömeg hátraszorítva, de a téren maradt s Mach felemelte a kezét. A tömeg egy csoportja ekkor ordítani kezdett, a csehek mindent elkövettek, hogy mezakadályozzák a szó-noklatokat. Mach ekkor hátra rohant az emeleti folyosóra, hogy Sidor miniszterelnökkel tárgyaljon. Az erkélyen ekkor tizenötven lelettünk. Most egy fotóriporter jött a korláthoz s ellobbant a magnézium. Néhány lövés. Az erkélyen a köoszlopok mögé ugrottunk, az egyik svéd újságíró szabályos katonai fekdíj-t csinált.

Mach visszatért s harsány hangon üvöltötte:

— Örömhirt közlök. Tisotól sürgöny érkezett. Szlovákia független!

A tömeg azonban ezt nem hallhatta, mert a tér két oldaláról egyszerre vágtaiban rohamsisakos lovasrendőrök érkeztek, magasan a fejük fölé tartott kardjukon csillogott az ilylámpák fénye. Újabb lövések, távoli detonáció.

Utthagytuk az erkélyt. Mach Hlinka-gárdisták körében kiment a térre s önfeléd bátor-sággal vágta át magát a rendőrkordonon és fellepett a katófalkra. Most végre el tudta mondani, amit akart.

Pálóczi Horváth György.

A lakóházak és egyéb épületek tisztasági és egészségügyi állapotainak szigorú ellenőrzése Temesvárott

A múlt esztendőben megtartott egészségügyi offenzíva során Temesvár város területén az ellenőrző orvosok tizezernél több épületet látogattak meg. Az erre vonatkozó jelentések alapján a város polgármesteri hivatala most a közegészségügyi törvény 309 szakaszára való hivatkozással rendeletet adott ki, amelyben az összes háztulajdonosokat felhívja, hogy

1939 április elsejéig házaikat tisztasági és egészségügyi szempontból teljesen hozzák rendbe.

A rendelet értelmében ki kell takarítani minden épületet, udvart, padlást, pincét, lakást, raktárt, műhelyt, üzletet és ipartelepét. Különös gondot kell fordítani ama helyiségek tisztaságára, amelyekben ételket és italokat készítenek, árusítanak és fogyasztanak. A háztulajdonosoknak ügyelniük kell arra, hogy épületeikben az illemhelyek állandóan tiszták legyenek. Ugy a lakásokban, mint más helyiségekben

csakis fedett szemetes ládákat lehet tartani, amelyek az ételmaradékok és mindenemű más szemét és tisztátalanságot okozó holmik gyűjtésére szolgálnak. Gondoskodni kell róla, hogy az összegyűlt szemetet rendszeresen eltávolítsák, illetve a házak előtt jelentkező szemetes kocsi-kba ürítsék.

A város főorvosi hivatalának ellenőrző közegei április elseje után végigjárják a város területén minden házat, hogy meggyőződjenek róla, vajjon a tulajdonosok mennyiben tettek eleget ezen rendeletnek.

A bérlők kötelesek az ellenőrzést végző személyeket a lakásokba és egyéb helyiségekbe bebocsátani

és a szükséges felvilágosításokat is megadni. Az arcképes igazolvánnyal ellátott ellenőrzők kívánára kötelesek magukat igazolni. Azokat a háztulajdonosokat, akik a rendeletnek nem tesznek eleget, szigorúan megbüntetik.

A MAI IDŐK LEGAKTUALISABB TÉMAJA!
MINDENKIT ÉRDEKLŐ FILM!

BLOKÁD

Izgalom!
Kémkedés!
Háború!
Hősiesség!
Izgalom!

Izgalom!
Kémkedés!
Háború!
Hősiesség!
Izgalom!

Spanyolország sorsa a demokrácia és diktatúra küzdelmében

MADELEINE CAROL, HENRY FONDA, WILHELM DIETERLE, VLADIMIR SCHOLOFF

Premier
Premier

M A A S C A L A B A N

= HIREK =

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhöz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjásoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Házhöz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1400 lei.

TELEFON

28-10 és este 9 óra után 28-15.

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

A kisgyerekek kérdez...

Egy fiatal mama ül mellettem az autobuszban, kifizia, ősi és rejtélyes gyerekzsokás szerint, az ülésen térdel és orroskáját az üveghez nyomva, kibámul az ablakon. A másik, nemkevésbé ősi és rejtélyes gyerekzsokás, hogy folyton kérdez, Anyuka, ez milyen ucca? ... Hát ez? ... Anyuka, most miért fordult be az autobusz? ... És ez most milyen ucca? És most ezután megint befordulunk? — amíg Anyuka el nem vesztí anyatürelmét és rá nem szól a gyerekekre; most már elég volt, ne kérdezz annyit! ...

Anyukának igazza van a maga szempontjából. De a gyerekeknek is igazza van — gondolom magamban és amint ezt gondolom, eszembe jut, hogy nincs is abban az ősi és örök gyerekzsokásban semmi rejtélyes, hogy utközben kibámulnak a kocsi ablakán (valamikor a postakocsi üvegén éppúgy bámultak ki felé, mint ma a gépkocsin), de arra sem nehéz magyarázatot találni, miért kérdeznak szüntelenül.

A gyerek ébredő öntudatára úgy zuhan rá az élet, a világ százezer élménye, mintha egy ősember feltámadna barlangjában és hirtelen a XX. század kellős közepén találna magát. Ő is azt kérdezné, amit a gyerek: mi ez? mi az? miért van az? A két miért két és az asztal miért asztal? — hiszen minden emberi élet kicsinyített mása az emberiség életének, minden gyerek ősember kisére, ahogy az ősember viszont gyermek volt.

Amiük már észre sem veszünk, az a gyermeki képzeletet még izgatja, foglalkoztatja, — neki még csoda minden. Azaz, nem minden, hanem csak az, ami igazán csoda: az élet, az ember, a madár, a virág, a csillag. Nekünk már nagyobb csoda — például — a rádió, amiről a gyerek ösztönösen érzi, ha szétszedhetné, talán rájönne titkára. Eppen ezért kíváncsiabb a gyerek az autobuszban a soffőr bácsira, vagy az utasokra, mint az autobuszra, a rádió gombját otthon, magától értetődő mozdulattal csavarja el, anélkül, hogy észbe juttatna megkérdezni: miért szólal meg, de órákig el tud bámulni egy mászkáló legyet az ablaküvegen.

Hát persze, hogy mi ezt már nem értjük és idegeinknek sem túlságosan üdítő: ezer kérdésre felelni egymásután. És mégis: felelnünk kell, ahogy nekünk is felelték valamikor, mert ha úgy nézzük, az a százezer kérdés és százezer felelet az élet örök-kévalósága a földön.

— **IDŐJÁRÁS:** Az időjárásban változás nem várható.

(—) **MAGYAR LELKI GYAKORLATOK FELNŐTTEK RÉSZERE.** A Józsefvárosban a napokban magyar nyelvű lelki gyakorlatok lesznek és ezeket Péter Szabó Dömjén dévai ferencrendi házfőnök tartja. A nők részére a lelki gyakorlatok a józsefvárosi zárdatemplomban lesznek a következő sorrendben. Hétfőn, március 20-án este félhét órakor megnyitása a lelki gyakorlatoknak és utána áldás. Kedden, szerdán és csütörtökön, 21., 22. és 23-án reggel nyolc órakor szentmise lesz, amelyet szentbeszéd követ, este félhét órakor pedig szintén prédikáció és áldás következik. Pénteken, 24-én délelőtti nyolc órakor szentmise, áldozás és pápai áldás lesz. A férfiak részére ugyancsak Péter Szabó tartja a lelki gyakorlatokat és pedig a józsefvárosi plébániatemplomban. Hétfőn, 20-án este nyolc órakor lesz a bevezető szentbeszéd, majd kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken, március 21., 22., 23. és 24. napján este nyolc órakor konferencia-beszédek. Pénteken reggel hét órától kezdve gyónás. Szombaton, március 25. napján, Gyümölcsöltő Boldogasszony ünnepén reggel nyolc órakor szentmise és áldozás lesz.

Március 16 Csütörtök

Geréb, Henriette,
Sabán

1457 március 16-án végeztette ki V. László magyar király a budai várban Hunyadi Lászlót, Hunyadi János nagyobbik fiát. Néhány hónappal ezelőtt a király a temesvári vár kápolnájában az oltár előtt megesküdt, hogy Hunyadi gyermekeit nem fogja bántani. Nemsokára azonban megszegte szavát. Hunyadi Lászlót Belgrádban elfogatták, Budára hurcolták és a hóhérral leiftette a fejét. Még annak az évnek őszén V. László Prágában hirtelen meghalt és pedig ugyanazon a napon, amelyen egy esztendővel előbb esküt tett. A nép ebben Isten büntetését látta.

1787 március 16-án született Ohm Georg Simon német fizikus és matematikus. Fizikai téren számos felfedezése van. Nagy fontossága a villamosági téren az úgynevezett Ohm-féle törvény. Számos szakmunkát is írt.

1792 március 16-án a stockholmi opera hályán Ankerström kapitány revolverlövessel halálosan megsebesítette III. Gusztáv svéd királyt, aki tizenkét nap múlva meghalt. Gusztáv király megdöntötte a régi nemesi alkotmányt. Sok újdonság reformot valósított meg és népszerűsége tett szert. Később azonban pazarlásaival és szerencsétlen külpolitikájával elvesztette népszerűségét. A nemek egy része összeesküvést szőtt ellene és Ankerström kapitányt bízta meg a király megölésével.

— **SZENVEDŐ BETEG ASSZONYOK** gyakran már egy kis pohár természetesen „FERENC JÓZSEF” keserűvízzel is nagyon könnyű. Így belkiürelést érhetnek el, ami egy sok esetben rendkívül jóhatású a beteg szervekre. Kérdezze meg orvosát.

— **LEMONDOTT A MAGYAR LABDARUGÓ SZÖVETSÉG ELNÖKE.** A magyar Labdarugó Szövetség elnöki ülésén Usetty országos elnök bejelentette, hogy lemondott ügyvezetési tisztéről. A lemondást tudomásul vették és az ügyek vezetésének ellátásáért Barta Sándort bízták meg.

— **A MAGYAR NÉPKÖZÖSSÉG SZÉKELYFÖLDI SZERVEZÉSE.** Brassó, Csik Háromszék és Udvarhely megyékből Tusnádfürdőn, a Nemzeti Újjászülés Arconal és a Magyar Népközösséggel kapcsolatos szónógen lévő és egyre sürgetőbb kérdések megbeszélésére 33 tagból álló baráti társaság gyűlt össze. Az értekezletről tájékoztatót adtak ki, amely arról számol be, hogy a baráti társaság a Népközösség szervezésének székelői földi vonatkozásait foglalkoztatja. A tájékoztató szerint a baráti társaság szükségét látta annak, hogy levélben kérje fel a szervezeti szabályzat előkészítő bizottságot az elnökségen keresztül a szervezeti szabályzat tervezetének mielőbbi elkészítésére. Egyúttal annak a kívánságának adott kifejezést, hogy a szabályzat-tervezetet a bizottság juttassa el a székelői városokba, a gyakorlati alkalmazás szempontjából való tanulmányozás és észrevételzés végett. Csikmegegyre vonatkozólag előterjesztést juttattak el az elnökséghez, hogy a szervezeti szabályzat megalkotásánál figyelemmel lehessenek a különleges helyi viszonyokra is.

Magyar tanítónő vezetésével megnyitott az aurélházi állami elemi iskola tagozata

Aurélháza község lakosainak hatvan százaléka magyar és negyven százaléka német. A magyar iskolaköteles gyermekek száma nyolcvanegy. Ennek ellenére azonban nem volt eddig ezek számára az állami elemi iskolában magyar tagozat és oktatásukat Savulescu Ana tanítónő végezte román nyelven. Savulescu Ana tanítónő megbetegedett és hónapokig nem láthatja el a tanítást. Erre az aurélházi magyar szülők — mint jelentették — küldöttségileg jelentek meg a tanfelügyelőségben, ahol magyar tagozat felállítását és magyar tanerő kinevezését kérték. A tanfelügyelőség a kérelmet most úgy intézte

Kis állattimese felnőtteknek

Gerngross Pál a hazugságok özönével árasztotta el Grossgerm Pétert és minden eszközzel igyekezett becsületét a sárba tiporni. Grossgerm fölötté állott a rágalmaknak és nem hederített azokra. Ismerősei csodálkoznak az adak kifejezését, hogy miért nem cáfolja a hazugságokat, vagy miért nem kér elégtételt? Gerngross Pál hazudásaiért? Grossgerm csak mosolygott, majd a következő mesét mondotta el ismerőseinek:

Egy napon a vörös róka felkereste a sárga oroszlánt és azt mondta neki, hogy a szürke számár nem nagyon hízelgően nyilatkozik róla. Mint az állatok fejedelme ne túrja a rágalmakat és fenytse meg a szürke számarat. A sárga oroszlán így válaszolt:

— Kedves vörös róka, igazán mindegy nekem, hogy mit beszél rólam a szürke számár...

A tanulás? Mindenki könnyen kitalálhatja.

— **ZÜRICHI TÖZSZEZÁRLAT.** Páris: 11.65, London: 20.61 és fél, Newyork: 439.75, Brüsszel: 74.02 és fél, Milánó: 23.13, Berlin: 176.35, Prága nincs jegyezve, Varsó: 83, Belgrád: 10, Bucaresti: 3.37.

— **HALMI ÉS HOSSZŰMEZŐ KÖZÖTT MEGSZÜNT A VASÚTI FORGALOM.** Az utóbbi napok ruszinszói eseményei miatt a halmi-hosszűmezői vonalon a forgalmat beszüntették. Ez a vonal ugyanis részben magyar területen halad keresztül. Szatmár és Maramarossziget között az utasszállítást autobuszokkal bonyolítják le, amelyeknek összeköttetésük van a szatmári gyorshoz.

A fáradtságot az izmokban felhalmozott mérgek okozzák. Diana sósborszesz bedörzsölés felélnéki.

— **A húzások az eredményei.** Az osztálysorsjáték mai húzásán a következő számok nyertek: 1.000.000 leit a 11348, 12367, 36957, 44357 és 88778, 200.000 leit a 37552, 41371, 41792, 46278, 67925, 100.000 leit a 7758, 9427, 20095, 32731, 33389, 35318, 38888, 39084, 43720, 45881, 49423, 51261, 54120, 54712, 57268, 64955, 65454, 66578, 68040, 72472, 75572, 75964, 78009, 79127, 83311, 87964, 88152, 89395, 96530, 97663 számok. Kilencszáztizzenkettő leit nyertek a következő számszámjegyekkel végződő sorsjegyek: 01, 08, 18, 32, 41, 48, 65, 66, 71, 90. A melléksorsjegyek a következő összegeket nyerték: 1.000.000 leit a 169621, 170306, 279938, 305826, 352752, 621047, 693332, 778670, 772462 és 776771 számok. A mellékletek a következő összegeket nyerték: 100.000 leit: 107355, 170828, 222569, 229879, 243516, 334046, 436373, 543684, 606842, 899623, végül 228 leit nyertek a következő számszámjegyekkel végződő mellékletek: 042, 090, 146, 167, 168, 208, 234, 268, 343, 352, 353, 389, 498, 581, 645, 772, 795, 925, 937, 978.

LEGUJABB

Hitler kancellár Prágában

Prágából jelentik: Hitler német birodalmi vezér este 9 óra 30 perckor megérkezett a prágai Hradcsinba. Az utat autójával nagy havazásban tette meg. A Hradcsin homlokzatára felvonták a német birodalom vezérének zászlaját. Prágából jelentik: Blaskovitz, a harmadik német csapattest parancsnoka, kiáltványban közölte a lakossággal, hogy a vezérkancellár pa-

rancsára Csehországban átvette a végrehajtó hatalmat. A tábornok Henlein Konrádot nevezte ki a polgári közigazgatás vezetőjévé.

Berlinben hivatalos közleményt hoztak nyilvánosságra, amely szerint korainak minősítik a Cseh- és Morvaország alkotmányos helyzetével kapcsolatban külföldön elterjedt híreket.

— STRADIVÁRIUS EGY CSIZMADIA BIR-TOKÁBAN. Bacauból jelentik: A fővárosba érkeztetett jelentés szerint Costica Petru bacau megyei csizmadia házában padlásán egy Stradivarius hegedűt talált. A szegény iparosnak az utóbbi hetekben alig volt munkája és mivel sürgősen pénzre volt szüksége, házából minden nélkülözhető lim-lomot összeszedett, hogy azokat értékesítse. Eközben észrebe jött, hogy a padláson még évekkal ezelőtt egy hegedűt helyeztet el, amelyet egy öreg cigányzenész hagyott nála zálogban. A hereddével Bacuba ment, ahol a hangszer véletlenségből egy szakértő kezébe került. Ez csakhamar megállapította, hogy a hegedű rendkívül nagyrátrétkü Stradivarius. A hegedű belsejében jól látható Stradivarius aláírása és a készítési évszám. A vagyont erő hingszert egyelőre, amíg vévő jelentkezik rá, a bacaui Moldova muzeumban helyezték el.

— Elfolyt három millió liter petróleum. Rio de Janeiróból jelentik: Recifeben több munkás egy nagy petróleumtartályt akart megtölteni. Közben a fővezeték csöve eltört és a kiömlő petróleum meggyulladt. Rövid időn belül 3 millió liter petróleum gyulladt meg és elpusztulással fenyeget több nagy tartályt. A robbanás-során több munkás meghalt, 25 megsebesült.

(—) DANIEL NAGYBIRTOKOS HALALA. A jüroszláviai Ólve községben meghalt szamosujvárnémethi Daniel Pál ottani nagybirtokos. Az elhalt kiváló gazda hírében állott és a háború előtt az akkori párdányi kerületnek több cikluson át képviselője volt: a magyar parlamentben. Gyászolják: özvegye Daniel Pálné, született cserneki és tarkói Dezsőffy Jolán, gyermekei Daniel Pál és felcségye, született fületincei és loóki Keltz Margit és ezek gyermekei, továbbá Daniel Margit és férje bodpai Gyertyánffy László és ezek gyermekei, valamint az elhunyt testvérei, Daniel Emma alapítványi hölgy, Mária, özvegy Dezsőffy Jánomé, Margit, özvegy nemes Vizián Adámné és nagy rokonság. A rokonok között szerepel Kayser Lajos temesvári nagyprest is. A temetés nagy részvét mellett Ólécen ment végbe.

— A KÖLCSEY EGYESÜLET MUNKÁSSÁGANAK egyik vonzó oldalát mutatja be a Vasárnap lezajló számában Bérczy Lajos: A Kölcsey Egyesület és a magyar ifjúság című értekezésében. Muckermann Frigyes római egyetemi tanár a nemzeti és vallási boisevizmusról ír, Künnle Ilona az Erdélyi Katolikus Népszövetség tevékenységét ismerteti, Pierre Delattre francia újságíró-pap érdekes adatokat közöl XII. Pius németországi tevékenységéről, ahol a Szentatya éveken keresztül, mint pápai nuncius működött. Nyisztor Zoltán a kivándorlás problémájával foglalkozik és frappáns kritikát hoz Kovács Imre legutóbbi, inkriminált könyvéről. Érdekes közleményeket hoz a lap XI. Pius pápa és a kisebbségek, A keresztény unió legújabb problémái. A statisztika, mint pályaválasztási tanácsadó. A pápai nemzetközi akadémia működése, A müncheni teológia fakultásának bezárása. Hőfehérke és a hét törpe filmen, Nagylelkűség, vagy becsületbeli kötelesség-e az egyház állami támogatása népevevő és különösen ifjúságnevelő munkájában? címen. Vezetőhelyén XII. Pius pápa két képét és szavait közli a „Vasárnap” az emberi személyiség jogáról és jogáról az egyéni, családi és társadalmi kötelességek teljesítésében. Az irodalmi részben Dezsényi Béla, karcolata (Habemus papam, Hallóy Márta (Aranyfónál) és Balásházy Péter novellája (Pubi), Erdélyi József, Pusztá Sándor, Nagy Média, Erőss Alfréd, Mészáros János versei, ifj. Ambrózy Ágoston francia műfordítása (Francis James költeményeiből) emelik a legújabb szám vonzóerejét, melyet könyvkritika és Világkrónika zár le. Ez a szám is újabb tanubizonyoságra annak a lelkes munkának, műfűró gondnak, amely a lap szerkesztőisége a Vasárnapot az erdélyi magyar élet és írás élvonalára emeli. A gyermekmeléklet gyánant hűsvétra megjelenő Kis Vasárnap íránt máris megérdemelt érdeklődés nyilvános meg a kisebbségi szűlők körében. A Vasárnap előfizetése félve csak 120 lei, példányonként 12 lei. Megrendelhető a kiadóhivatal útfján, Arad, Bratianu ucca 2—4. Telefon: 27—01.

(—) A TEMESVÁRI TÁBLA ÉRDEKES ÍTELETE EGY JOGTALANUL ELBOCSÁTOTT KÖZSÉGI JEGYZŐ ÜGYÉBEN. Szivéri István temeskovácsi községi jegyző, aki huszonnyolc évig volt szolgálatban, sikertelen nyelvvizsgája miatt nyugdíjaztatását kérte. Az orvosi vizsgálat meg is állapította betegségét és javasolta, hogy nyugdíjazás. Mielőtt azonban a hivatalos nyugdíjazási eljárás megindult volna. 1936. január elsején Szivéri elbocsátották állásából. A községi jegyző ezt a határozatot megfellebbezte a temesvári közigazgatási áblához, ahol Fehér Kristóf ügyvéd képviselő Szivéri érdekeit. A táblai tanács szerdán tartott ülésén megsemmisítette az elbocsátást és elrendelte, hogy a jegyző ügyében folytassák le a szabályszerű nyugdíjazási eljárást.

Gibraltár Gibraltár Gibraltár Gibraltár Gibraltár Gibraltár

— Meggyújtotta az anyját. Bucurestiből jelentik: Iresti községben Dumitrescu Ioana özszeveszett anyjával. Megvárta, amíg elalszik, azután petróleummal leöntötte, majd meggyújtotta. Az öregasszony felébredt és égő fákllyaként rohant ki az udvarra, ahol a szomszédok nagynehezen megmentették.

— Elfogott veszedelmes fegyverek. Bucurestiből jelentik: A Dambovita-megyében lévő cocosi erdőben elfogták Madarache Gh. hírhedt rablóvezért. A campolungmegeyi Cosma községben tegnap elfogták Chifa Vasile 20 évi kényszermunkára elítélt fegyverceit, aki február 10-én szökött meg a fegyházból.

(—) SZÜLETÉSEK. Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Gál Sándor József, Oláh Sándor Kálmán, Schneider Ferenc, Harambasa Traandafir, Zavolanu Petru.

(—) LEESETT A SZEKERÉRRŐL — MEGHALT. Kovács György harmincöt éves öcsésánál gazdálkodó gyümölcsfákat akart a negyzenmikiósi piacon eladni. Közben leestet a szekeréről és a fején olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy tegnap a kórházban meghalt.

(—) VESZEDELMES BETÖRŐBANDAT TETT ÁRTALMATLANNÁ A TEMESVÁRI RENDŐRSÉG. Hosszas nyomozás után több tagból álló betörő bandát fogott el a temesvári rendőrség. A betörők Te mesvárott számos betörést követtek el és különböző háztartási tárgyakon, valamint ruhaneműn kívül értékes ékszereket is zsákmányoltak. A nyomozás, amelynek érdekében a tettesek nevéit még nem közölte a rendőrség, folyamatosan van. A tettesek már eddig is számos betörést ismertek be és a lopott holmi nagyrésze is előkerült. Ezzel a fogással a rendőrség az utóbbi időben elkövetett nagyobb betöréseket felderítette.

(—) A GYÁSZLOBOGÓKAT BEVONNI. A rendőrkészvatra felhívja a város lakosságát, hogy a gyászlobogókat, amelyeket Cristea Miron pátriárka és miniszterelnök halála miatt tüztek a házakra, vonják be.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJEI SZOLGALATA:

Csütörtökön, március 16-án a szolgálati beosztás a következő:

Az I. kerületben a Sft. Ioan uccában levő Ir-galmasok gyógyszeriára.

A II. kerületben a Traian téren levő Kigyó gyógyszeriár.

A III. kerületben a Miron Costin ucca sarkán levő Merklel gyógyszeriár.

A IV. kerületben a Gen. Dragalina téren levő Craicun gyógyszeriár.

Az V. kerületben a Corvin gyógyszeriár és Uj-kisodán Panajoth Ernő gyógyszeriára állandó éjszakai szolgálatot tart.

Mozi

M Ū S O R :

CSÜTÖRTÖK, MÁRCIUS 16.

APOLLO: Főnyeremény. (Német film).
ATLANTIC: A furka. (Angol film). Kék ma-zurka. (Német film).
CAPITOL: Gibraltár. (Francia film).
RIVOLI: Atlantis. (Angol film).
SCALA: Blokád. (Angol film).

kulcsa a Földközi-tengernek, amely ez idő-szerint a világpolitika központjában áll

Anglia bástyája, ahol a legnagyobb és leg-szebb kémfilm játszódik le, melyet valaha is a francia filmgyártás alkotott.

az a film, amelyet Bucuresti nagy mozgókép-színházai, a „Scala” és a „Regal”, négy héten át a legnagyobb érdeklődés mellett pergették

világszenzáció! A főszerepekben VIVIANE RO-MANCE, a francia Greta Garbo, ERICH v. STROHEIM, ROGER DUCHENSE

az a film, amelyet meg kell nézni a CAPITOL-ban

Önök örökké felejthetetlen élmény marad!

— A hideg halottja. Bucurestiből jelentik: A nagy hidegnek tegnap emberáldozata volt a fővárosban. Holtan találták meg Rapete Ion 68 éves éjjeli őrt. A megyében két nap óta hóviharak pusztítanak.

(—) HALALOZÁSOK. Mghaltak: Lovas Teré-zia, született Simon hetvenhét éves, Huber Herbert nyolcvanegy éves földműves, Schneider Kunigunda tizenhat éves, Borbosa Romulus negyvenkilenc éves földműves, Hoana Constantin negyvennyolc éves áll-lamvasúti főellenőr, Weber Péter tíz éves tanuló.

Színház

A velencei Goldoni-színház szombati vendégjátéka

Olaszországi művészi követei sorában most a velencei Goldoni színház 40 tagu együttese követ-kezik, amely szombaton, március 18-án este tartja egyetlen előadását a városi színházban. A kiváló együttes a legelőbb helyet foglalja el Olaszország színházi életében, épp ezért a temesvári vendégjáték elé a legnagyobb érdeklődéssel tekint minden művészbárát. A nagy olasz író, Goldoni egyik leg-brilliansabb vigjátékát, „A chinggiái botrány” címet játszó el és három órán keresztül derűt és vigsgógot árasztanak maguk körül. A társulat két vagon díszletet és jelmezt hoz magával, amelyek a legjelesebb olasz művészek feltűnést keltő alkotá-sai. A Romániai Olasz Kultúrintézetek, amely valósa-gos kis vagyonot fizet a társulatnak, propagandá-áron bocsátja a közönség rendelkezésére a jegyeket. A legdrágább hely 120, a legolcsóbb 20 lei.

A magyar színház műsora

Március 21-én kedd este 9 órakor: Nem leszek há-láltlan. (Szilágyi László és Márkus Alfréd több, mint 100 előadást megért nagyszerű operettje. Rendező Gróf László. Főszereplők: Krémer Man-ci, Sándor Stefi, Gróf, Jenei, Tompa, Fülöp, stb.)
Március 22-én, szerda este 9 órakor: Bubus (Vaszary Gábor-Szécsény Mihály-Losonczy Dezső óriási sikerű zenés-vígjáték újdonsága. Fősze-replők: Krémer, Sándor Stefi, Czopán, Báza, Rajnai Elli, Miklóssy, Gróf, Jenei, Csóka, Csen-geri, stb. Vezényelt: Schreiber).

Csütörtök délután 5 órakor: Egyetlen éjszakára (Olcseó helyárrakkal).

Csütörtök este 9 órakor: Örökké? ... (Éri-Halász Imre, Szécsény Mihály és Carlo de Fries legújabb pompás zenés-vígjátéka. A teljes operett-együttes fellépésével).

Péntek este 9 órakor: Ide gyere rózsám. (A cigány-zene és a jazz harcának óriási sikerű nagyope-rettje. Írták: Dénes és Kamjonkay. Ragyogó ki-állításban. Rendező: Gróf László. Vezényelt: Schreiber Alajos).

Szombat délután 5 órakor: Ide gyere rózsám. (Ren-dező helyárrakkal).

Vasárnap délután 3 órakor: Nincs szebb, mint a szerelem. (Olcseó helyárrakkal.)

Vasárnap este 9 órakor: Ide gyere rózsám. Vasárnap este 9 órakor: A vén balkános és fia a huszár. (Szigeti József halhatatlan népszínműve zenével, táncal, dalokkal. Mai színre alkalmazta Szabados Árpád.)

Hétfő este 9 órakor: A szomjas krokodil (Revü-operett; sláger. Írták: Szilágyi László, Harmath Imre és Márkus Alfréd.

Jegyek már válthatók a színházi pénztárnál.

= KÖZGAZDASÁG =

Hat százaléknál nem lehet nagyobb a kétes követelések leírása

Egyszer már leirt tétel a behajthatatlan követelések számlájára újból nem írható. Ipari ingatlanok értékleírása

Az egyes adóokról szóló törvény 32. szakasza szerint az adózónak jogában áll kétes követeléseit levonásba hozni, mielőtt az adóalap megállapíttatna. A leírható követelések az egész kihelyezés 3 százalékát teheti ki, amely kedvezőtlen gazdasági viszonyok mellett 10 százalékig terjedhet, kivételt képeznek a pénzügyi intézetek, amelyek számára a tíz százalékos leírás továbbra is megengedett. Természetesen továbbra is a 3 százalékos leírási lehetőség marad a szabály és ez alól csak indokolt esetben lehet eltérés a 6, illetve 10 százalékos maximumig.

Fontos határozata a bizottságnak az is, hogy a leírások csak az utolsó mérleg tételei alapján történhetnek. Ez alatt csak az érthető,

hogy a korábban leirt követelés nem helyezhető később a kétes követelések számlájára. De ha a követelés a könyvekben „élő” volt, vagyis behajthatatlanság dacára sem iratott le, akkor a kétes követelések számlájára helyezhető keletkezési évére való tekintet nélkül. Le nem járt követelés nem írható le.

Ugyancsak a központi bélyegbizottság hozott határozatot az ingatlanok értékének mérleg szerinti leírását illetően. Ennek maximuma 15 százalék, amely csak az iparvállalatokat illeti meg, a kereskedelmi vállalatok leírását csak akkor eszközölhetik, ha épületeiket ipari célokra használják.

Nyolc millió leit tesz ki a temesvári kereskedelmi és iparkamara jövő évi költségvetése

A temesvári kereskedelmi és iparkamara ideiglenes bizottsága ismét ülést tartott, amely ezúttal a kamara jövő évi költségvetésével foglalkozott. Gurcaneanu Eduard, kamarai elnök elnökölt az ülésen, jelen voltak Besa alelnök, Suciu kamarai kormánybiztos, Roxin Iosif és Fratilia Ion dr. főtitkár. Az ülés behatóan foglalkozott a kamara 1939-1940 évi költségvetésével és az új törvényes rendelkezések alapján megállapította a minisztériumok előterjesztendő költségelőirányzatot. Ennek értelmében

a kamara rendes és rendkívüli bevételei az el-

következő pénzügyi esztendőre körülbelül nyolc millió leit tesznek ki

és ugyanannyiban nyertek megállapítást a kiadások is. A költségvetési összeg jelentékeny részét az új törvény szellemének megfelelően határozott célokra kell fordítani és itt első sorban a kereskedők és iparosok költség- és nyugdíjintézményének támogatása jön figyelembe. A végleges formába öntött költségvetést a kamara vezetősége jóváhagyás céljából a nemzetgazdasági minisztériumhoz terjeszti fel.

(—) GABONAÁRAK. (A Dengl és Klejmann jelentése). A bánsági gabonapiacra az irányzat lánysz és a piac üzletellen. A piaci árak a következők: temesi buza 390, torontáli buza 395, tengeri 330, zab 460, tavaszi árpa 420, muharmag 328, napraforgómag 400, tökmag 750 lei százkilónként.

= SPORTESEMÉNYEK =

Sir, sir, sir a Venus sir...

Eladescu elnök súlyos vádjai Morar Teofil dr. ellen. Altitóltag nyolc „sebesültje” van az aradi mérkőzésnek

A vasárnapi nemzeti bajnoki forduló után a fővárosi sportsajtóban olyan nyilatkozatok láttak napvilágot, amelyek méltán felkeltik a vidéki csapatok vezetőinek felháborodását. Bennünket közelebbről a Venus elnökének nyilatkozata érint, aki nyíltan megvádolja Morar Teofil dr. nagyváradi játékvetőt és azt mondja, hogy Aradon nem a Gloria ellen, hanem a bíró ellen kellett küzdeniük.

— Morar dr. mindenáron azt akarta, hogy a Gloria legalább egy pontot szerezzen a vasárnapi mérkőzésen — jelentette ki Eladescu elnök, — azt tartván, hogy nekünk ugyanis nagyon sok van, a Gloriának pedig nagyon kevés. Úgy látszik, Morar Teofilnak gyengébb szíve volt, mint nekem és meghallgatta a Gloria vezetőinek kérését, akik azt képtelnek, — nem tudom elképzelni, hogy miért — hogy a Venusnak legalább egy pontot Aradon kell hagynia. A hozzám forduló aradiaknak kijelentettem, hogy a Venusnak nincsen sem eladó, sem pedig elajándékozható pontja. A 11-es büntetőre vonatkozóan nem mondhatok mást, minthogy az a képelet szüleménye volt — fejezte be nyilatkozatát a Venus elnöke.

Ugyanígy szembelem ír a Timpul is, amely hasonlóképpen a bíró erélytelenségével vádolja. Részünkről csak annyit fűzünk hozzá ezekhez a nyilatkozatokhoz, hogy hozzá vagyunk szokva már, hogy csak az igaz, amit a Venus mond, csak az helytálló, amit a Venus vezetői tesznek, a többi nem számít. Azokra a vádaskodásokra pedig, amelyek egyfelől Morar Teofil ellenő másfelől a Gloria vezetősége ellen el-

— A falusiak is fizetik a 200 százalékos járulékos adót. Temes tartomány pénzügyi szolgálata legutóbb elhatározta, hogy a 200 százalékos járulékos adót, amelyet a városi lakosságra kivetettek, kivéti a falusiakra is. Ezentúl tehát a tartomány területén levőt öt megye községei is fizetik a felemelt járulékos adót.

— Nincs illetékkedvezmény a közszállításoknál. A legutóbb írtunk arról, hogy a jövőben vámmentességet csak az a közszállító nyerhet, akinek az előzetesen engedélyeztetett. A Monitorul Oficialban most megjelent rendelet törvény az egész vonalon eltörli azokat a kedvezményeket, amelyet a hatóságok, vagy az autonóm vállalatok számára szállítók eddig kaptak. Ilyen kedvezmények eddig a forgalmi és fogyasztási illeték alóli mentesség képezett, továbbá vámmentesség. Átmenetileg kivételt képeznek azok a szerződések, amelyekben ki van kötve az illeték, vagy vámmentesség. A jövőben ilyen kikötés semmis.

— MEGHOSSZABBÍTOTTÁK A BÉLYEGTÖRVÉNY SZERINTI 3 EZRELEKES ILLETÉK BEFIZETÉSÉNEK HATÁRIDEJÉT. Ismeretes, hogy a legfelsőbb bélyegbizottság úgy határozott, hogy a folyószámlahitelek után öt évre visszamenőleg le kell fizetni a 3 ezrelékes illetéket, ha a kihitelezés hat hónapot meghalad. A pénzügyminiszter az illeték bírságmentes befizetése március 15-ig adott haladékot, míg most újabb rendelettel ezt a határidőt április 1-ig meghosszabbította.

— CSÖKKENTETTEK A TENGHERÉSZETI ALAP JAVÁRA SZEDETT ÉRTÉKILLETÉKET. A múlt év szeptemberében jelent meg a tengerészeti alapról szóló törvény, amely félszázalékos illetékekkel rőta meg a kiviteltre kerülő árut, ugyanakkor az eddigi 250 százalékkal emelték az importcikkek tengerészeti illetékét. Ugyanez a törvény a szárazföldi állomásokon át történő áruszállítmányra nézve is életbe léptette ezeket az illetékeket. A Monitorul Oficial március 11-iki számában megszüntette beraktározási illetékeket, ezzel szemben vagononként 250 leiről 300 leire emelte az exportcikkek berakodásának illetékét, úgy hogy a kivitelnél is és a behozatalnál is lényegesen enyhült a tengerészeti illeték. Az új rendelet törvény célja főleg a kivitelt megkönnyítése.

DÉLI HIRLAP
automata telefonszáma: 28-10.

Önálló iparosok munkáspénztári tagsága

Az új munkásbiztosítási törvény szerint a munkaadók is tartoznak a pénztár tagjai közé beiratkozni. A városokban az egyedül vagy egy inassal dolgozó mester a III., a több inassal dolgozó mester a IV., a több munkással és inassal dolgozó mester az V. fizetési osztályba tartozik. A falvakban az önálló iparosok két kategóriába, a III., vagy IV. osztályba tartoznak, aszerint, hogy csak inassal, vagy inassal és munkásokkal dolgoznak. Egyes kisebb városokat a falvakkal veszik egyenlőnek. Ezek a városok a Monitorul Oficial március 14-iki számában foglalt rendelettel fel vannak sorolva, de azok közé aradmegyei, vagy bánsági város nem tartozik.

(—) PIACI ÁRAK TEMESVÁROTT tegnap a következők voltak: tojás darabja 1.30—1.40 lei, szárzab kilója 12—14 lei, lenese kilója 14 lei, kalarabé darabja 1—4 lei, sárgarépa kilója 3—5 lei, paszternák kilója 8—10 lei, vörös cékla kilója 3—5 lei, káposzta fejenként 3—5 lei, kelkáposzta fejenként 2—4 lei, zöld petrezselyem csomóként 1 leu, paraj kilója 24 lei, sóska csomóként 2—4 lei, fiatal hagyma csomóként 1 leu, fíctal retek csomóként 3—5 lei, tejfel literje 36—40 lei, tehénturó kilónként 12—14 lei, juhturó kilónként 32 lei, főzővaj kilónként 64 lei, teavaj kilónként 72—80 lei, alma kilónként 12—20 lei, csirke párja 35—70 lei.

(—) ÁRFOLYAMOK. A hivatalos devizaárfolyamok a következők: (az első szám a vételt, a második az eladást jelenti) Holland forint: 75—76.18, belgás 23.74—24.08, angol font 662.40—672.25, olasz líra 7.172—7.172, dollár 141.17—143.24, francia franc 3.57—3.78, cseh korona 4.68—4.77, svájci franc 32.08—32.57. Ezekben az árakban a devizafelár is befigyelendő. Dinár 2.898—3.05, pengő 25 és 26.50—27, német márka 40.50—41.50.

— A MESTERKÖNYV BÉLYEGMENTES. Az Ugir közbenjárta a pénzügyminiszternél, hogy a szakmai előkészítés törvénye alapján kiadott mesterkönyveket és a nem képeztett munkások bizonyítványait mentesítsék a 27 leies okmánybélyeg lefizetése alól. A pénzügyminiszter értesítette az Ugirt, hogy közölte a munkaügyi miniszterrel, hogy ezek az okmányok bélyegmentesek.

hangzottak, reméljük, az illetékesek rövidesen válaszolnak. Emlékezzünk még a múlt évi mérkőzésre, amikor Eladescu elnök ugyanilyen természetű vádakkal illette az AMTE-t is. Szerinte a Gloria játékosok durván játszottak és ennek a kiméletlen modorú játéknak összesen nyolc Venus-játékos esett áldozatul. Megjegyezzük, hogy a Gloria játékosai valamit valóban elfelejtettek, azt tudniillik, hogy a Venus játékosok „himes tojások” és nem szabad hozzájuk érni. Aggódva gondolunk arra, hogy ez a törekeny csapat képviseli majd Romániát a KK-ban. Kellemesen gondolunk vissza az FC Rapid és a Ripensia múlt évi nemzetközi szereplésére és elborulunk, ha arra gondolunk, hogy „ez” a Venus játszik majd, esetleg Olaszországban, vagy Csehországban. Érthető a Venus helyzete. Okosan kihasználja a tekintélyt teremtett előnyöket és minden alkalommal él is azokkal. De ezt anélkül is meg tudná tenni, ha nem támana olyan személyeket és egyesületeket, amelyek hervadhatatlan érdemeket szereztek a román labdarúgósport fejlesztése terén. Ha jobb a Venus, ám legyen, de ezt az elsőséget igyekezzék igazi sportszerűséggel megtartani, anélkül, hogy alaptalan vádaskodásokkal lépjen fel. Csak annyit akartunk mondani.

A Kispest Aradon és Temesváron. A fővárosi Universul Sport értesülése szerint a Kispest csapata huszétkor Temesváron a Kinizsi ellen, Aradon pedig az AMTE ellen játszik barátságos mérkőzést.

Sportheiress mindenefől

Megvalósul a „kis KK?”. A magyar labdarúgószövetség érdekes ajánlatot tett a KK küzdelmeiből kiharadt csapatok részére rendezendő „kis KK” mérkőzések ügyében. Arról van szó, hogy azok a csapatok, amelyek a lecsökkentett létszám következtében kiharadtak a küzdelmekből, játékosok egy fiók KK-ért. A magyar szövetségnek ezt az ajánlatát a román szövetség elfogadta. Ezek szerint Olaszország, Magyarország és Csehszlovákia két-két csapattal vesz részt a küzdelmekben, míg Románia és Jugoszlávia egy-egy csapatot küld. A másik érdekessége ennek a tervnek, hogy ezeket a mérkőzéseket Magyarországon játsszák le és pedig esti, villanyfényűnél.

Max Schmelling a Max Baer—Lou Nova küzdelemből kikérülő győztesel ütközik meg. Max Schmelling víveszárkezt Európába és úgy nyilatkozott, hogy azonnal megkezdő edzéseit; és legközelebb megütközik a Max Baer—Lou Nova párharc győztesével.

Segélyt kapott Kovács II. a szövetségtől. Kovács II. a NAC volt és jelenleg a pesti Tricolor játékos a őz folyamán a Juventus elleni mérkőzésen lábát törte. Azóta a játékos felépült és most a szövetség 5 ezer lei segélyt szavazott meg, amelyet már ki is utaltak.

Örökre kizárt játékos. A labdarúgószövetség Didescu Gh., más néven Badescu, a SET játékosát örökre kizárta a szövetség keretéből.

HOTEL RIO

BUDAPESTEN VII., Kúrt.

ucca 6 sz.

(Pátria-kávéház mögött.)

1938-ban épült!

Hideg-meleg folyóvíz. Ragyogó tisztaság.

Mérésékelt árak!

GYILKOSSÁG
A MOZIBANA Déli Hírlap eredeti regénye
írta: Felegynazi Andras

Utánnovás títos.

— Hát én most azért sem morgok és pedig annál kevésbé, mert mindezt a nagy üzlet érdekében történt befektetés. De hallgass ide, Marianne. Én most taxiba vágom magam és a borbélyomhoz megyek. Pont hatkor várlak az Odeon előtt. Megértetted?

— Oui, ott leszek.

Limoujel, aki olyan szolid eleganciájú volt, akár valamely angol lord, fővette a kabátját és kezével csókot hintve Marianne felé, elsietett.

Marianne nem késedelmeskedett. Percnyi pontossággal megjelent az Odeon előtt, ahová Limoujel ugyanakkor érkezett. Autóba ültek és a férfi kiadta a sofőrnek az utasítást:

— Hotel Nièce!

A portás mély meghajlással fogadta őket. Az előcsarnokon keresztül a ruhatárban, majd a táncterembe mentek. Alex ndre már többször megfordult a Nièceben, de mindig csak mint vendég. Ebben a szállodában még nem folytatta bértáncosi mesterségét.

Mikor megérkeztek, már szót a zene és vendégek is szép számmal ültek az asztaloknál. A parketten folyt a tánc. Limoujel gyors n körülmézett és elégedetten állapította meg, hogy madame d'Hiver még nincs ott.

Jó asztal választott ki, amelyik olyan helyen állott, anonnán jól láthatta a terembe lépőket. A pincérnek kiadta rendelését és az illatos tea hamarosan ott párologt előtűk.

Elfoglaltanul ültek és csendesen beszélgettek. A szemlőre igazi előkelő vendégek benyomását tették.

Félhét tájban Limoujel egyszerre izgatottnan sugta Mariannának:

— Megjött!

A terem bejáratánál ott állott madame Yvon-

43

ne d'Hiver királynői alakja. Remekül volt öltözve most is, mint mindig.

Csak egy pillanattig állott a bejárat mellett. Eszrevette Limoujelt és társnőjét és feljűk lejtett. Ugyanakkor fölemelkedett Limoujel, hogy eléje siessen és az asztalhoz vezesse.

— Bon soir, madame, örvendek, hogy eljött.

— Bon soir, monsieur, kicsit késcim. Bizonyára már türelmetlenkedtek.

— Ó, nem. Nem tudtam volna magamnak megbocsátani, ha későbbben érkezünk volna ide, mint a madame.

Karofogva vezette a hölgyet, akivel közben odaérkezett az asztalhoz.

Marianne fölállott és mosolyogva nézett az aszszonyra, aki barátságosan nyújtotta feléje a kezét:

— Mademoiselle Limoujel, nemde? A fivére nagyon sokat és pedig szépet mesélt nekem önről.

— Ó, madame d'Hiver, — bökölt vissza Marianne, miközben helyet mutatott a vendégnek — a fivérem viszont önről beszélt nekem még több szépet és kedveset.

— Ugyáltszik, hogy monsieur Limoujel hívatásos dícsérő.

— Istenem, — szerénykedett Limoujel — még majd vétkemül rójják föl azt, amit én kötelességemnek tartottam, hogy a hölgyeknek az egymást teljes megismerése érdekében kellő felvilágosítással szolgáljak.

Madame d'Hiver is csakhamar szűrcsölgette a maga fejét, miközben a beszélgetés kedves modorban egyre melegebbé vált.

Marianne lelkesen némi gyanakvással fogadta madame d'Hivert. Természete volt, hogy minden nőben vetélytárs-t látott. Ebben a lyoni aszszonyban pedig különösen, mert hiszen tudta, hogy milyen tervei vannak vele Limoujelnak és milyen módon akarta tőle vagyonának egy részét elcséadni.

Féltékeny volt rá, de ezt a féltékenységet elnyomta magában.

Az utóbbi időben Alexandre állandóan olyan kedves volt vele szemben, hogy vakon bízott benne. Nem kétkedett, hogy mielőtt elérte célját, megszakit minden összekötöttét ezzel az aszszonnyal. Tagadhatatlan, gondolta Marianne, ez az aszszony nagyon szép és hódító annak ellenére, hogy már nem fiatal, alkalmas, hogy a férfiakat magába bolondít-

Prága. 19.25: Jazz-ujdonságok. 22.10: Zenekari hangverseny. 23.20: Lemezek.
Varsó. 20.15: Zenekari hangverseny. 22: Zene. 22.55: Lemezek. 24.05: Lengyel kamarazena.

PÉNTEK, MARCHIUS 17.

Bucuresti. 7: Reggeli hanglemezek, ritmikus torna, háztartási és orvosi tanácsok. 12: Országór-óra. 13: Időjelzés, sport, vízállásjelentés. 13.05: Déli hangverseny. 14.10: Rádió-híradó. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Ujdonságok. 18: Gyermekóra. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Kulturális ujdonságok. 19.17: Karének. 19.45: Romeo Alexandrescu zongorázik. 20.05: Paul Papadopol. 20.20: Operett-hanglemezek. 21.50: Szimfonikus hangverseny. 22: Rádióhíradó, sport. 22.15 A szimfonikus hangverseny folytatása. 23: Rádióhíradó 23.15: Hanglemezek 23.45: Hírek francia, és angol nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Hanglemezek. 11.20: Felolvasás. 1.10: Temesváry János mélyhegedűn játszik, zongorakísérettel. 1.40: Hírek 2: Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 3.35: Hírek. 3.50: A rádió műsorának ismertetése. 5.15: A rádió diákköröze. 6: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 6.15: Liszt: „Zarándoklás évei” 6.50: Sportközlemények. 7: Táncclemezek. 8.20: Az Operaház előadásának ismertetése. 8.30: Offenbach: Hoffmann meséi, opera. 9.30: A rádió külügyi negyedőze. 11.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 12: Szalonzene. 1.05: Hírek.

Budapest II. 7.15: „Mi a családörténel”. 7.45: Gyorsirótanfolyam. 8.30: Horváth János csevegése. 9: Hírek. 9.20: Hanglemezek. 10: Heine-mann Ede jazz-zenekara. 10: Időjárásjelentés.

Bécs. 19.45: Parasztnzene dalokkal. 23.30: Könnyű és tánczene.

Berlin: 19: Vidám zene. 22: Balettzene. 23.30: Könnyű és tánczene.

Milánó. 20.20: Lemezek. 21.30: Könnyű zene. 22: Szimfonikus hangverseny.

Prága. 19.25: Szalonzene. 21: Katonazene. 21.30: Zenekari hangverseny. 22.30: Szórakoztató zene.

Varsó. 20.15: Zenekari hangverseny. 22: Énekkar. 22.15: Filharmónikus hangverseny.

sa. Azonban megállapította és ez igen megnyugtató volt ránézve, hogy madame d'Hiver minden szépsége mellett sem zsánere Alexandranak. Ez az olyan karcsu, filigrán nőket szereti, minő ő, Marianne. Madame d'Hiver pedig magas és telt idomu szépség. Mindezek egyetlen pillanat alatt futottak végig Marianne agyában, akinek most már könnyen esett, hogy az özvegyvel édesen és behízolgően társalogjon.

Ami madame d'Hivert illeti, nőekkel szemben mindenkor gyorsan barátkozó volt. Ha valamely nő kedves volt hozzá, azt azonnal szívébe zárta. Marianne — mint Limoujel nővére — igen megnyerte a tetszését és így nem csoda, hogy együttűttük első negyed órájában már egyszerűen Marianne-nak szólította és kérte:

— Szólitson ön is a keresztnevemen, ma chère. Yvonne vagyok.

A második negyed órában pedig madame d'Hiver felszólítására már tegeződtek is.

— Tudod, Marianne, — okolta ezt meg madame d'Hiver — én nyomban felismerem, hogy kicsoda az igazi barátón. Benned pedig olyan jó barátónmet ismertem föl, aminő eddig nem volt.

— Kétféle az számomra, Yvonne és igyekszni fokozt az kiérdemelni.

— Nagyon boldog vagyok, — vetette közbe Limoujel — hogy a hölgyek így összemegledtek. Boldoggá tesz ez a barátkozás, mert mindketten kedvesek nekem, ha szabad így kifejeznem magamat.

Később táncoltak is. Limoujel felváltva vitte a parketre madame d'Hivert és Mariannét.

— Feledhetetlen emlék számomra a mai nap madame, — suttogta tánc közben az aszszonnyak — köszönöm, hogy a nővéremet így megszerete.

— Ó, hiszen Marianne nagyon kedves, bájos művelt és akkor is kellene őt szeretnem, ha nem az ön nővére volna. De hogy az, kétszeresen jól esik Boldog vagyok, hogy őt szívelem zárhattam.

— Csak őt? — kérdezte Limoujel merészen és kihívóan nézett az aszszony szemébe.

— Hátha nemcsak őt, — felelte az aszszony és jelentősen viszonozta a férfi pillantását.

Amikor Limoujel utána Mariannét vitte táncba, megkérdezte tőle:

— Nem vagy féltékeny, kedvesem.

(Folytatása következik)

Ferdinánd az emprimén és más tavaszi csodák

Hölgyeim ez 1939 párisi divatja

Az 1939-es nőruhacsodák most érkeztek meg Párisból. Hölgyek figyelem, itt adjuk az 1939-es divatszennációt pontos leírást.

Minden bevezetés fölösleges, a ruhák, amelyeknek pontos leírását adjuk, maguk beszélnek. Megállapíthatja mindenki, hogy soha nem volt olyan kellemes dolog divat-hölgynek lenni, mint 1939-ben. Szédületesen szépek az ideai ruhák.

Lássuk hát az első modellt, egy délelőtti kosztümöt, amely épugy, mint a többi bemutatott és alább ismertetett divatmodell, saját típusának legnagyobb sikert aratott, legjellegzetesebb képviselője.

I.

Délelőtti kosztüm. Szoknyája sűrű, piros, sötétkék színekből összeállított, ugynevezett skótmintás kockás szövet, arasznyi széles bőr-berakással, lefelé bővíti. Hozzá sötétkék kabát tartozik, elől három aranygombbal összegombolva. A kabát formája semmiben nem tér el a klasszikus kosztümkabát-formától férfias kihajlójára nem tulszéles. Két rávarrott zseb díszíti a kabátot, a zsebekben piros monogram. Balzseben a vezetéknev, jobzseben a keresztnev betűje, piros szövetből.

II.

Fekete szövet délutáni ruha övonal fölött végződő kis boleróval, amelyet elől sajátjából behuzott gombok fogják össze. A hosszú ujjú boleró levehető, alatta rövid puffos csontszínű csipkeujj válik láthatóvá. A fekete szövetruha négyzögletes kivágásában is csipkebetét van. Különösen szép a ruha részkebe szabott harangalakban hulló szoknyája, amelynek szélére ugyanabból a csontszínű csipkéből egycenti széles csíkot varrnak.

III.

Délutáni kosztüm fekete szövetből. Ez Schiaparellinek legnagyobb sikerű modellje. Az egysoros kosztümöt három hatalmas fekete gomb fogja össze. A kosztümkabátban négy bevágott zseb van, kettő elől és kettő hátul, a csipőn. A fehér csipkezebekendőt, amely ugyanabból a csipkéből készült, amiből

a kosztümhöz viselt zsabos bluz — a manekén jobb-oldali hátsó zsebében viseli!

IV.

Leheletkönnyű fekete szövetből készült délutáni ruha. A ruhára varrott boleróval, egészen testhez simuló ugynevezett princez derékka, erősen harangalakú, ugyancsak részekre szabott és szegőzéssel egymáshoz dolgozott részekkel — és fehér sifon alsószoknyával.

Ez az alsószoknya külön látványosság. Laikus véleményünk szerint legalább háromszorannyi ideig dolgoztak rajta, mint a ruhán. Arasznyi széles huzott fodorban végződik az alsószoknya. A fodor alsórése csipkével van szegve, felső részén pedig fekete bársonyszalagot húztak keresztül. Igazán vátek hogy az alsószoknyából semmi nem látszik ki, ha a viselője nyugalmi helyzetben van. Tánc közben, vagy élénkebb mozgásnál azonban kivillan a fekete ruha alól a fehér alsószoknya, amely hajszálpontosan olyan hosszú, mint a felsőruha.

V.

Molnárkék délutáni ruha guvirozott szoknyával, rövid ujjakkal, magas kivágással, elől gombolódó derékka. A ruhán gombok helyett kis színes virágcsokrok vannak. Ez a ruha rendkívül nagy sikert aratott a párisi bemutatón. A manekén bevásárlókosárral a karján jelent meg e ruhában. A pesti szalontulajdonos is megrendelte már a ruhához „tartozó” kosarat. Ennek a rendkívül egyszerű ruhának másik attrakciója — az alsószoknyája, amely kisebb libbenésnél szintén kilátszik. Az alsószoknya fehérkockás téglavörös taffból készült.

VI.

Almazöld (2 szalóban ugyan azt mondják, hogy ezt a színt most türkiszkének nevezik) könnyű szövetkabát, harangalakú ujjal, nagy, szögletes, rávarrott zsebekkel, lakkövvvel. Az idén ilyen psztellszínű kabátokat fognak viselni az emprimé ruhákhoz. Ez alatt a kabát alatt is empriméruhát visel a manekén.

VII.

Meggypiros empriméruha apró fehér virágokkal díszítve. Az 1939-es anyagszennációból, a közepén bordűrös empriméből készült. A bordűr — vagyis az anyag az a része, ahol a fehér virág mint a háromszor olyan sűrű, mint az anyag többi részében — két helyen „kereszteli” a manekén alakját; derékban és csipőn. A ruha szoknyája rendkívül bő, körbe guvirozott. Egészen rövid kis ujjá van és a kerek nyakat egy centi széles sajátjával készült szalag fejezi ki.

VIII.

Azt hiszem ennél a ruhánál a hölgyek fel fognak ugrálni a helyükről a gyönyörtől. Ilyen szép ruhát még nem láttam. Fekete alapú zöldpiros nagy virágcsokrokkal díszített muszlin-ruha, amely alatt fodros fekete taff alsóruhát visel a manekén. A ruha térdig ér, mint minden nappali ruha és szoknyája „parasztosan” rendkívül erősen huzott, körökörül. A ruha felső része egészen sima, hegyes kivágása van, rövid ujjá, a ruhának egyetlen dísz az elől arasznyi, hátul másfél arasz szélességű fekete lakkrács. A gyönyörű muszlinruhához hosszú ujjú, fekete taffbolerót visel a manekén.

IX.

Földig érő fekete túll nagy esti ruha, amely a térdtől — rózsaszín túll. A manekén vállalai szababon vannak hagyva, alattuk ovális alakban körbefutó dús, fekete túllfodor élénkíti a mélydekoltázású ruhát.

X.

Szelidszínű bika tekint ránk a karesu manekén hibátlan alakjáról. A bika ciklaménszínű fa tövében üldögél Ni-mi, ez Ferdinánd, a világhírű mesebika. Amerikából átütő sikere után a párisi divat-kreátorokhoz került Ferdinánd — akiből itt emprimémet csináltak Földig érő, hátul erősen dekolált, elől hegyeskivágású, ujjatlan estélyi ruha készült a Ferdinánd képmásával díszített empriméből, amelyhez különösen vidám mosolyt és halványi ciklaménszínű hosszú muszlinkeppet visel a manekén.

DÉLI HIRLAP
automata telefonszáma: 28-10.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési árának a következők: állástkeresés, elvesztett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő- és gyógyhely hirdetése szavankint egy leu. Levelezés nem közzelhető. Házasság szavankint 8 lej. minden más rovatban szavankint kettő lej. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz L. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Brătianu 3. II. kerület: Tamás-trafik, Piata Badea Cărtan 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett), Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Helfenbein-trafik, Piata Lahovari IV. kerület: March-trafik, Piata Kütt. — Nőgrády-trafik, (Tivoli mellett) — Olariu-trafik, Piata Dragalina 6. Telefonton 45—06. — Vittek-trafik, Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Brătianu 15/a. Telefonton 7—13.

Alkalmazás

Mindenes szóbalányt jó bizonyítványokkal keresek. Bulev. Regele Ferdinánd 6. II. emelet balra. 928

Állást keres

Mosást, vasalást elsőrangú munkával úriháznál vállalom. Kovács Zsuzsa. III. Str. Vilhelm Mühle 24. Muth Adámnénál. 923

Lakás

Modern 3 szobás lakás, fürdő és cselezszobával, vasúti állomás közelében májusra kiadó. IV. Spl. Tudor Vladimirescu 31. 785

Szépén bútorozott különbejáratú uccai szoba, fürdőszoba használatra. Mária-szobor közelében kiadó. Cím a kiadóban. 790

Adás-vétel

Szép fekvésű házhelyek olcsón eladó. Belváros, Erzsébetváros, Schnapföldiek és a Vágóhid mellett. Érdeklődni dr. Boudannénál III. Bulev. Carol 25. 759

Hat hengeres Opel csukott, személyautó, kifogástalan állapotban 1937-es típus, eladó. Hosszú mérnök Timisoara, IV. Str. Sturdza 61. Telefon: 42—68. 789

Konyhabútor használt, de jókarban lévő megvételre kerestetik. II. Str. Petre Tegle 2. II. 929

Singer varrógép, karikahajós, megvételre kerestetik. Címeket a kiadóba kérem. 930

Külfölte

Kiadók május 1-re modern új üzlethelyiségek a Gyárváros igen forgalmas helyén. Érdeklődni: II. Str. Stefan Cel Mare 33 szám alatt. 784

Hirdessen a DÉLI HIRLAP-ban

Nagy helyiség 11×22 m. magas, száraz, világos, gyárüzemnek, irodának, beraktározásra, kiállításnak, egyleti célokra etc. nagyon alkalmas, ugyanott autoboxok és üzlethelyiség kiadó. Forgács Máttyás IV. Str. Janu Vaccarescu 36. Telefon: 42—79. 738

Sirkövek

termésköből fényezve, fekete svéd gránit, Syemit, Labrador és fehér ellentálló márványból a mai viszonyoknak megfelelő, igen olcsó árak mellett

Granofsky János Timisoara

IV., Str. I. Brătianu 10., villamos megállóhely, régi római katolikus templommal szemben.

«Milwaukee»
utazások tökéletes üdülést és sok örömet nyújtanak!

Az 1939 évi tavaszi Földközi a Tengeri Utazások

programja

Hapag utazás Görögországba, Törökországba és a földközi-tengeri szigetekre április 23-tól máj. 12-ig / P 5%.- től
Hapag utazás a Földközi tenger keleti részébe máj. 14-től máj. 30-ig / P 5%.- től
Hapag-utazás a Földközi tengeren és az atlantióceáni szigetekre jun. 1-től jun. 20-ig / P 5%.- től

Valutáris nehézségek nincsenek!

Mindig jól utazik a

HAMBURG-AMERIKA

LINIE

hajón

Temesvár,

I. Mercy-u 1. - Tel. 35—66